

Examensarbete, 15 hp, för
Kandidatexamen i företagsekonomi: Redovisning och Revision
VT 2016

Hållbarhetsredovisning

– Hur användbar är den (egentligen)?

Viktoria Hermansson och Anna Svensson

Sektionen för hälsa och samhälle

Abstract

Author

Viktoria Hermansson and Anna Svensson

Title

Sustainability report
– How useful is it (really)?

Supervisor

Pernilla Broberg and Nellie Gertsson

Examiner

Timurs Umans

Abstract

An increasing number of organizations are publishing sustainability reports. Since these reports are relatively costly, it becomes essential that they come in great value. But what is it that makes the sustainability reports perceived as useful?

The purpose of this study is to describe business students' perceptions of what it is that makes a sustainability report perceived as useful based on the business students' experiences and moral values. To develop a better understanding of the usefulness of a sustainability report, a combination of concepts has been collected from Global Reporting Initiative and International Financial Reporting Standards. Throughout the research a model has been developed to explain the reasons for what it is that makes the sustainability report perceived as useful. To analyze the business students' moral values, a distinction was made to categorize them into different ethical profiles. To test the model a survey was sent out to business students at three universities, which resulted into 96 complete responses.

The results of this study revealed that usefulness to some extent is effected by ethical profile, grade and age. However, it can be concluded that usefulness also can be explained by other factors than those tested in this study. This study has contributed with a perspective on usefulness by taking into account that business students' have different moral values and therefore also have different views on usefulness.

With a better understanding of what it is that makes a sustainability report useful, a conclusion can be made that both external and internal stakeholders would benefit more from the sustainability report. Since this study only identified a few factors that influence the perception of usefulness, further research is needed.

Keywords

Sustainability reporting, Usefulness, Non-financial reports, Students' perceptions, Ethical profiles

Sammanfattning

Författare

Viktoria Hermansson och Anna Svensson

Titel

Hållbarhetsredovisning
– Hur användbar är den (egentligen)?

Handledare

Pernilla Broberg och Nellie Gertsson

Examinator

Timurs Umans

Sammanfattning

Det blir allt vanligare att organisationer ger ut en hållbarhetsredovisning, men då upprättandet av en hållbarhetsredovisning är relativt kostsamt är det därför viktigt att hållbarhetsredovisningen faktiskt blir användbar. Men vad är det egentligen som gör att en hållbarhetsredovisning uppfattas som användbar?

Syftet med denna studie är att utifrån ekonomstudenters erfarenheter och moraliska värderingar förklara vad det är som gör att en hållbarhetsredovisning uppfattas som användbar. Genom en kombination av begrepp från Global Reporting Initiative och International Financial Reporting Standards har en modell utvecklats för att förklara vad det är som gör att en hållbarhetsredovisning uppfattas som användbar. Vidare analyseras ekonomstudenternas moraliska värderingar genom att dela in ekonomstudenterna i etiska profiler. För att testa modellen empiriskt har en webbenkät skickats ut till ekonomstudenter på tre lärosäten, som totalt genererade 96 fullständiga svar.

Resultatet av studien påvisar att användbarhet till viss del påverkas av etisk profil, årskurs och ålder. Utifrån detta kan det konstateras att användbarhet även kan förklaras av andra faktorer än de oberoende variabler som testats i studien. Studien har bidragit till att nyansera uppfattningen av användbarhet genom att ta hänsyn till att ekonomstudenterna har olika moraliska värderingar och på så vis även olika syn på användbarhet.

Genom en bättre förståelse för vad det är som gör att en hållbarhetsredovisning uppfattas som användbar skulle både organisationens externa och interna intressenter få mer nytta av hållbarhetsredovisningen. Då denna studie endast identifierat en liten del av de faktorer som påverkar uppfattningen av användbarhet, skulle det kunna tänkas att vidare forskning behövs för att kunna identifiera fler faktorer som påverkar användbarheten.

Ämnesord

Hållbarhetsredovisning, Användbarhet, Icke-finansiella rapporter, Ekonomstudenters uppfattning, Etisk profil

Förord

Stort tack till våra fantastiska handledare Pernilla Broberg och Nellie Gertsson. Ni är alltid lika glada och inspirerande, vilket gjort att vi sett fram emot alla handledningstillfällen. Tack för att ni alltid funnits där när vi behövt stöd och några att bolla idéer med.

Vi skulle även vilja tacka alla ekonomstudenter som tagit sig tid att besvara vår enkät. Tack för att ni avsatte sju minuter av er dyrbara tid, det har betytt väldigt mycket för oss och vår studie.

Tack! Utan er hade undersökningen inte varit möjlig.

Kristianstad, 26 maj 2016

Viktoria Hermansson

Anna Svensson

Förkortningar

CSR	Corporate Social Responsibility
EPQ	Ethics Position Questionnaire
EU	Europeiska Unionen
GRI	Global Reporting Initiative
IASB	International Accounting Standard Board
IFRS	International Financial Reporting Standards
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences
VIF	Variance Inflation Factor

Innehållsförteckning

1 Inledning	10
1.1 Problembakgrund.....	10
1.2 Problematisering	12
1.3 Syfte.....	14
2 Vetenskaplig metod	15
2.1 Forskningsfilosofi, vetenskaplig ansats och forskningsmetod	15
2.2 Teorianvändning	15
3 Teoretisk referensram	17
3.1 Grundläggande teorier	17
3.2 Definition av användbarhet.....	19
3.2.1 IASB:s modell över användbar finansiell information	19
3.2.2 GRI:s riktlinjer och principer	20
3.3 Etisk profil	23
3.4 Modellutveckling.....	24
4 Empirisk metod.....	27
4.1 Datainsamlingsmetod	27
4.2 Urval	28
4.3 Svansfrekvens.....	28
4.4 Operationalisering.....	29
4.4.1 Beroende variabler	29
4.4.2 Oberoende variabler.....	32
4.4.3 Kontrollvariabler.....	34
4.5 Analysmetoder.....	34

4.6 Undersökningens reliabilitet och validitet	34
4.7 Etiska beaktanden	35
5 Empirisk analys	37
5.1 Beskrivande statistik	37
5.2 Cronbach's Alpha	40
5.3 Korrelationsmatris	42
5.4 Multipel linjär regression	42
5.5 Sammanfattning	42
6 Resultat och slutsatser	48
6.1 Slutsatser och diskussion	48
6.2 Socialt bidrag	51
6.3 Förslag till framtida forskning	52
Referenser	53

Bilagor

Bilaga 1 Följebrev	57
Bilaga 2 Enkät	58
Bilaga 3 Beskrivande statistik	63
Bilaga 4 Korrelationsmatris	67

Figurer

Figur 3.1 Taxonomi av etiska ideologier	24
---	----

Modeller

Modell 3.1 IASB användbar finansiell information	19
Modell 3.2 Hållbarhetsredovisningens användbarhet – kombinerad modell	25

Modell 5.1 Ekonomstudenternas uppfattning av användbarhet efter kategorisering med hjälp av multipel linjär regressionsanalys.....	47
--	----

Tabeller (Tabeller med B efter sidnumret återfinns i Bilagorna)

Tabell 5.1 Fördelning mellan män och kvinnor.....	37
Tabell 5.2 Åldersfördelning.....	63 B
Tabell 5.3 Fördelning mellan lärosäten och etisk profil.....	38
Tabell 5.4 Fördelning mellan inriktningar.....	63 B
Tabell 5.5 Fördelning mellan Inriktning Redovisning och revision och Annat..	63 B
Tabell 5.6 Fördelning mellan årskurser.....	63 B
Tabell 5.7 Ekonomstudenter som läst eller inte läst kurser innehållande CSR...39	
Tabell 5.8 Antal högskolepoäng för lästa kurser innehållande CSR.....	63 B
Tabell 5.9 Medelvärdet ekonomstudenter som läst kurser innehållande CSR... 64 B	
Tabell 5.10 Ekonomstudenternas grad av arbetserfarenhet av hållbarhetsarbete...64 B	
Tabell 5.11 Fördelning mellan ekonomstudenter som har eller inte har arbetserfarenhet.....	40
Tabell 5.12 Medelvärdet för ekonomstudenters arbetserfarenhet av hållbarhetsrelaterad information.....	65 B
Tabell 5.13 Medelvärde för påståenden för ekonomstudenter och ekonomstudenter indelade efter etisk profil.....	66 B
Tabell 5.14 Cronbach's Alpha-värde.....	41
Tabell 5.15 Medelvärde för innehåll, kvalitativa egenskaper och kvalitetshöjande egenskaper uppdelat på lärosäten.....	66 B
Tabell 5.16 Korrelationsmatris.....	67 B
Tabell 5.17 Resultat av multipla linjära regressioner av Innehåll.....	43

Tabell 5.18 Resultat av multipla linjära regressioner av Kvalitativa egenskaper...44

Tabell 5.19 Resultat av multipla linjära regressioner av Kvalitetshöjande
egenskaper.....45

1 Inledning

I kapitlet presenteras studiens problembakgrund och problematisering som utmynnar i studiens syfte.

1.1 Problembakgrund

Hållbarhet har blivit en allt viktigare samhällsfråga med ökade krav på att företag bidrar till en hållbar utveckling (Nitkin & Brooks, 1998; Ljungdahl, 2008; Jensen & Berg, 2012; Leszczynska, 2012). Hållbar utveckling belyser mänskligt välbefinnande och skapandet av en fungerande ekonomisk utveckling med fokus på livskvalitet i samhället (Morimoto, Ash, & Hope, 2005). Det ökade kraven från samhället har gjort att hållbarhetsredovisning har blivit väl etablerat inom näringslivet (Frostenson, Helin, & Sandström, 2012) och många organisationer väljer att upprätta en hållbarhetsredovisning (Jensen & Berg, 2012). En hållbarhetsredovisning innehåller icke-finansiell information (Leszczynska, 2012; Azlan & Say, 2014) och grundar sig på tre begrepp: ekonomiskt, socialt och miljömässigt ansvar (Frostenson *et al.*, 2012; Leszczynska, 2012).

Organisationer publicerar allt mer hållbarhetsrelaterad information för att informera omvärlden hur och i vilka hållbarhetsfrågor organisationen är engagerade (Ljungdahl, 2008; Azlan & Say, 2014). Organisationen kan välja att antingen göra en integrerad rapport vilket innebär att hållbarhetsinformationen vävs samman med den finansiella informationen i årsredovisningen, eller en separat hållbarhetsredovisning där enbart hållbarhetsrelaterad information presenteras (FAR, 2015). Hållbarhetsfrågor har blivit ett centralt strategiskt fokus för moderna organisationer då allmänheten blivit mer medvetna om miljöpåverkan (Cazier, Corley, & Gora, 2011). Informationen som presenteras i en hållbarhetsredovisning ska vara transparent, jämförbar och tillförlitlig både för externa och interna intressenter (Leszczynska, 2012). Hållbarhetsredovisning påvisar bland annat verksamhetens miljöpåverkan och därmed kan organisationens arbete kring hållbarhetsfrågor förbättras (Nitkin & Brooks, 1998).

Sammanställningen av en hållbarhetsredovisning sker vanligtvis i samband med att redovisningsåret avslutas, vilket innebär att hållbarhetsredovisningen ska publiceras ungefär samtidigt som årsredovisningen (Frostenson *et al.*, 2012). Då

hållbarhetsredovisning är frivilligt finns det ingen given standard, däremot har Global Reporting Initiatives (GRI) riktlinjer och principer¹ en ledande position som standard inom hållbarhetsredovisning (Frostenson *et al.*, 2012; Leszczynska, 2012). GRI:s riktlinjer används internationellt (Enell, 2008; Global Reporting Initiative, 2013) och kan jämföras med den finansiella redovisningens internationella standard International Financial Reporting Standards (IFRS) (Frostenson *et al.*, 2012).

Hållbarhetsredovisning i Sverige är frivilligt fram till och med räkenskapsåret 2017 då det blir obligatoriskt, enligt lag, för stora företag² och företag av allmänt intresse³ att upprätta en ”hållbarhetsrapport”, vilket kan ske i förvaltningsberättelsen eller separat i en hållbarhetsredovisning (Ds 2014:45). Vidare upprättar 95 % av världens 250 största företag en hållbarhetsredovisning (Frostenson *et al.*, 2012) varav mer än 75 % av företagen använder GRI:s riktlinjer (Leszczynska, 2012). Dessutom visade en kanadensisk undersökning att det oftast är större organisationer inom privat sektor som väljer att göra en hållbarhetsredovisning (Nitkin & Brooks, 1998).

För att driva utvecklingen av organisationernas hållbarhetsarbete och hållbarhetsredovisning framåt har FAR sedan 2003 delat ut priset ”Bästa hållbarhetsredovisning”. Dessutom ger FAR ett hedersomnämmande för den hållbarhetsredovisning som bidrar till redovisningspraxis för hållbarhetsredovisning (FAR, 2015). Vidare betonar FAR (2015) att trenden för vad som framhålls i hållbarhetsredovisningen varierar med samhällets efterfrågan, exempelvis är mänskliga rättigheter attraktivt just nu. Det viktigaste anses ändå vara att organisationen visar hur värde skapas och vilka värderingar de förhåller sig till (FAR, 2015).

Sammanfattningsvis har hållbarhetsredovisning blivit vanligare och organisationerna är alltmer transparenta och öppna vad gäller hållbarhetsrelaterad information. Hållbarhetsredovisning anses vara ett sätt att kontrollera verksamhetens miljöpåverkan och vilka förbättringar organisationen kan göra. Global Reporting Initiative (GRI) har utformat ett ramverk för att underlätta upprättandet av hållbarhetsredovisningar men då hållbarhetsredovisning, till skillnad från finansiell redovisning, inte har några

¹ Vår benämning på GRI G4 Reporting Principles and Standard Disclosures.

² Stora företag måste uppnå minst två av följande tre kriterier för att räknas som stora: Över 250 anställda; Nettoomsättning på minimum 350 miljoner kronor samt Balansomslutning på minimum 175 miljoner kronor (PwC, 2016).

³ Företag av allmänt intresse innebär börsnoterade företag och publika företag (PwC, 2016).

tydliga riktlinjer kan organisationer välja vilken information organisationen vill presentera och i vilken omfattning. Trots att det inte finns en given standard och inte heller några direkta krav på vad som ska finnas med ger FAR ut ett pris för ”Bästa hållbarhetsredovisning” varje år.

1.2 Problematisering

Forskning kring hållbarhetsredovisning och dess användbarhet är aktuellt eftersom det blir allt vanligare att organisationer väljer att upprätta en hållbarhetsredovisning. Då hållbarhetsredovisning är relativt kostsamt i förhållande till det ekonomiska värde som skapas är det viktigt att hållbarhetsredovisningen blir användbar, både för interna och externa intressenter. Nedan presenteras varför intressenternas användbarhet av en hållbarhetsredovisning är en intressant forskningsfråga och bakgrunden till vårt syfte.

Syftet med den första hållbarhetsredovisningen, då kallad miljöredovisning, som gjordes i slutet på 1980-talet var att förbättra organisationens image, eftersom organisationen utifrån intressenternas perspektiv verkade vara omedvetna om sin miljöpåverkan (Leszczynska, 2012). Även Morimoto *et al.* (2005) diskuterar att hållbarhetsredovisning kan ge en positiv effekt på organisationens image. Idag är det inte bara fokus på att förbättra organisationens image, utan hållbarhetsredovisningen ska även bidra med öppenhet och transparens för att intressenterna sedan ska kunna använda informationen för beslutstagande (Global Reporting Initiative, 2013).

I olika typer av litteratur, forskning och riktlinjer, såsom GRI, diskuteras kvaliteten på hållbarhetsredovisningar, hur kvaliteten mäts, transparens och jämförbarhet, men begreppet användbarhet är inte direkt uttalat. Ljungdahl (2008) diskuterar ett mätningförsök av användbarhet som gjordes för hållbarhetsredovisningar 2006 inom ramen för ett projekt kallat ADVANCE. ADVANCE är en metod för att mäta hållbarhetsprestanda genom att skapa en alternativkostnad för koldioxid, vilket görs genom att mäta antal ton koldioxid som organisationen släpper ut jämfört med det förädlingsvärde som skapas. Vid ett givet genomsnittligt värde inom EU skulle organisationerna på så vis kunna tilldelas ett värde som visar om organisationen skapar ett hållbart värde på lång sikt (Ljungdahl, 2008). Att koldioxid beräknas som en alternativkostnad kan tänkas vara ett sätt att underlätta för intressenterna att jämföra

organisationerna med varandra och mellan olika branscher, vilket på så vis skulle öka användbarheten av hållbarhetsredovisningar.

Enligt GRI:s riktlinjer är användbarhet när intressenterna kan använda hållbarhetsredovisning som underlag för beslutsfattande (Global Reporting Initiative, 2013). På så vis mäts kvaliteten på användbarheten utifrån hur aktuell informationen som presenteras i hållbarhetsredovisningen är. Vidare betonas även att informationen måste vara konsekvent och transparent för att den ska vara användbar för samhället och intressenterna (Global Reporting Initiative, 2013). Ett försök att identifiera användbarhet av hållbarhetsredovisningar genom att tillämpa GRI:s riktlinjer gjordes av Leszczynska (2012). Studien utfördes vid två tillfällen, år 2005 och år 2010, varpå 14 respektive 15 hållbarhetsredovisningar studerades. Vid båda tillfällena studerades samma organisationer för att jämföra om hållbarhetsredovisningarna förbättrats över tiden. Användbarheten mättes genom ett poängsystem som bedömde hållbarhetsredovisningen utifrån 78 områden som delgavs en poäng mellan 0–4 (Global Reporting Initiative, 2013). Poängens storlek baserades på om ett område presenterades och dess omfattning. På så vis leder poängsystemet till att intressenterna får en uppfattning om hur omfattande en hållbarhetsredovisning är men det säger inget om vad som finns representerat i den (Leszczynska, 2012). Mot denna bakgrund kan det konstateras att användbarhet är relativt och beror på sammanhanget och vem som tolkar det.

Sammanfattningsvis har hållbarhetsredovisning blivit allt vanligare och kommer dessutom från och med räkenskapsåret 2017 bli obligatoriskt för stora företag och företag av allmänt intresse i Sverige, vilket innebär att allt fler ekonomer kommer att komma i kontakt med hållbarhetsrelaterad information. Därför är det intressant att undersöka vad ekonomstudenter⁴ har för uppfattning om användbarhet av hållbarhetsredovisning. Det är relevant att välja ekonomstudenterna som målgrupp då ekonomstudenterna motsvarar framtidens profession⁵ (Brante, 2005; 2009). Utifrån ekonomistudenternas kunskapsbas och tidigare erfarenheter av finansiell information

⁴ För att räknas som student måste personen vara registrerad på åtminstone en kurs på antingen grund- eller avancerad nivå på högskola/universitet (Statistiska Centralbyrån, u.d.). Ekonomstudenter i denna studie är studenter som studerar ekonomi som huvudinriktning.

⁵ Ekonomyrket ses som en profession då ekonomyrket grundas på vetenskaplig forskning (Brante, 2005; 2009).

antas ekonomistudenterna kunna utvärdera begreppet användbarhet. Då alla individer har olika moraliska värderingar som styr de val individerna väljer att göra (Forsyth, 1980), antas ekonomistudenternas uppfattning om användbarhet även påverkas av deras etiska profil⁶. Studien kommer på så sätt att kunna påvisa om det finns skillnader mellan de olika etiska profilerna vad gäller synen på användbarhet eller om skillnaderna beror på ekonomistudenternas kunskapsbas.

1.3 Syfte

Syftet med denna studie är att utifrån ekonomistudenters erfarenheter och moraliska värderingar förklara vad det är som gör att en hållbarhetsredovisning uppfattas som användbar.

⁶ Enligt Forsyth (1980) är en etisk profil den grupp en individ tillhör baserat på individens moraliska värderingar.

2 Vetenskaplig metod

I kapitel två presenteras den utvalda forskningsfilosofin, den vetenskapliga ansatsen samt forskningsmetoden. Därefter avslutas kapitlet med en kort beskrivning av den teoretiska referensramen.

2.1 Forskningsfilosofi, vetenskaplig ansats och forskningsmetod

Då syftet med denna studie är att förklara och undersöka vad det är som gör att en hållbarhetsredovisning uppfattas som användbar har studien utgått från den positivistiska forskningsfilosofin (Denscombe, 2016). En positivistisk forskningsfilosofi ger forskaren möjlighet att genom ett objektiva och opartiska betraktelsesätt studera och förklara ett fenomen (Lind, 2014; Denscombe, 2016). För att förklara vad det är som påverkar användbarheten av hållbarhetsredovisning utgick vi från en deduktiv ansats där teori (Patel & Davidson, 2011) och befintliga ramverk och principer hade en framträdande roll vid utformandet av modellen som testades. Fördelen med en deduktiv ansats är att objektiviteten stärks då undersökningen utgår från befintlig teori. På samma sätt är det även en nackdel då utgångspunkten redan är fixerad, vilket leder till att forskningen inte identifierar sådant som inte finns utforskat tidigare (Patel & Davidson, 2011). Vidare användes en kvantitativ forskningsmetod i form av en webbenkät för att samla in en större mängd data som sedan användes till statistiska analyser (Lind, 2014) av ekonomstudenters syn på hållbarhetsredovisningens användbarhet.

2.2 Teorianvändning

Legitimitets- (e.g. Deegan & Rankin, 1996; Brown & Deegan, 1998; Deegan, Rankin, & Tobin, 2002; Deegan & Unerman, 2011) och intressentteorin (e.g. Freeman & Reed, 1983; Clarkson, 1995; Deegan & Unerman, 2011) är de grundläggande teorierna för studien. Legitimitetsteorin förklarar varför organisationer väljer att upprätta en hållbarhetsredovisning och även innehållet i hållbarhetsredovisningen då organisationerna är beroende av intressenternas förtroende. Intressentteorin å andra sidan förklarar istället vilka intressenterna är och var legitimitet behövs.

Vad gäller användbarhet som begrepp är det inte direkt omtalat när det gäller icke-finansiell information, till exempel en hållbarhetsredovisning. Däremot återfinns flera av GRI:s principer i International Accounting Standard Boards (IASB) modell över användbar finansiell information för IFRS, vilket gör att begreppen för användbar finansiell information skulle kunna tillämpas analogt på hållbarhetsredovisning. Vidare antas ekonomstudenterna påverkas av deras moraliska värderingar i bedömandet av vad som är användbar icke-finansiell information. För att analysera ekonomstudenternas moraliska värderingar kommer ekonomstudenterna att delas in i fyra etiska profiler enligt Forsyths (1980) *Ethics Position Questionnaire* (EPQ).

För att förklara vad användbarhet är, utgår vi i studien från grundläggande teorier såsom legitimitetsteori och intressentteori och kombinerar dessa med GRI:s riktlinjer och principer med IASB:s modell över finansiell information samt med litteratur om etiska profiler. Denna kombination blir ett slags eklektiskt tillvägagångssätt (c.f. Collin, Tagesson, Andersson, Cato, & Hansson, 2009; Broberg, Tagesson, & Collin, 2010) som avslutas med en modell som sedan kommer att testas empiriskt.

3 Teoretisk referensram

I kapitel tre presenteras den grundläggande teorin följt av användbarhetens definition i förhållande till hållbarhetsredovisning och finansiell redovisning. Den grundläggande teorin ligger till grund för att ge läsaren en förståelse för vad det är som påverkar innehållet i hållbarhetsredovisningen. Därefter kopplas den etiska profilen till hur moraliska värderingar kan påverka synen på användbarhet. Kapitlet avslutas med en modellutveckling som inspirerats av de olika avsnitten som finns i detta kapitel.

3.1 Grundläggande teorier

Legitimitetsteorin (*Legitimacy theory*) är en redovisningsteori som innebär att organisationen löpande verkar för att skapa legitimitet. Genom att organisationen visar omvärlden att organisationen uppfyller samhällets förväntningar skapas förtroende (Deegan & Rankin, 1996; Brown & Deegan, 1998; Deegan, Rankin, & Tobin, 2002; Deegan & Unerman, 2011), vilket kan ses som ett socialt kontrakt som består av explicita och implicita förväntningar. Explicita förväntningar styrs av bland annat regler och lagstiftning medan implicita förväntningar är informella (Brown & Deegan, 1998; Deegan *et al.*, 2002; Deegan & Unerman, 2011).

Det finns en skillnad mellan legitimitet och legitimitetsskapande (Deegan & Unerman, 2011). Legitimitet är ett tillstånd som skapas men som också kan förloras, medan legitimitetsskapande är en process genom vilken organisationen skapar förtroende. För att framstå som legitim måste organisationen anpassa sig efter samhällets normer och värderingar (Deegan & Rankin, 1996; Deegan & Unerman, 2011). FAR (2015) påpekar att det finns en trend för vad som lyfts fram i hållbarhetsredovisningen beroende på vad samhället efterfrågar, då samhällets värderingar och normer förändras med tiden.

När organisationens agerande och samhällets förväntningar på organisationen inte stämmer överens bildas ett legitimitetsgap (Brown & Deegan, 1998; Deegan & Unerman, 2011). Legitimitetsgapet kan uppstå vid exempelvis skandaler såsom när Hennes & Mauritz använde sig utav barnarbetare för tillverkning av organisationens produkter. Som ett resultat av beteendet sjönk förtroendet för organisationen och organisationen blev tvungen att försöka återupprätta sin image genom transparens och öppenhet mot intressenterna (Deegan & Unerman, 2011).

Intressentteorin (*Stakeholder theory*) förklarar organisationens relation till intressenterna. Intressentteorin är baserad på legitimitetsteorin men till skillnad från legitimitetsteorin som riktar sig till samhället och förklarar hur legitimitet skapas, så riktar sig intressentteorin till olika grupper i samhället och förklarar var legitimitet behövs (Deegan & Unerman, 2011).

Intressenter kan vara enskilda individer eller en grupp som har någon form av intresse av organisationen (Clarkson, 1995). Intressenterna delas in i två grupper: primära intressenter (*primary stakeholders*) och sekundära intressenter (*secondary stakeholders*). Primära intressenter är sådana intressenter som organisationen är beroende av för att fortleva (Clarkson, 1995), till exempel kunder och leverantörer (Freeman & Reed, 1983; Clarkson, 1995), men även offentliga intressenter (*public stakeholder group*) såsom staten och kommuner (Clarkson, 1995). De sekundära intressenterna är sådana intressenter som påverkar eller blir påverkade av organisationen men som inte är viktiga för organisationens fortlevnad, till exempel media (Clarkson, 1995) och aktieägare (Freeman & Reed, 1983).

Vidare finns två perspektiv inom intressentteorin, managementperspektivet och etiskt perspektiv. Managementperspektivet innebär att organisationerna måste vårda sina relationer till intressenterna för att organisationen ska kunna fortleva (Deegan & Unerman, 2011), vilket gör att managementperspektivet även kan användas som en strategi för management (Freeman & Reed, 1983). Det etiska perspektivet innebär att organisationerna har ett socialt ansvar mot intressenterna (Deegan & Unerman, 2011). Då hållbarhetsredovisningen används som ett redskap för att förbättra organisationens image men även för att informera intressenterna om organisationens ansvarstagande så berörs hållbarhetsredovisningen av intressentteorin i stor utsträckning.

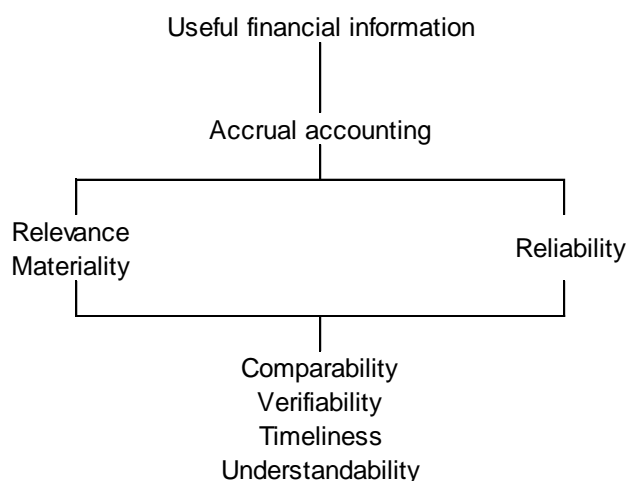
Ekonomstudenter är en typ av intressenter då de kommer i kontakt med olika typer av information från diverse organisationer under sin studietid. Ekonomstudenter som en intressentgrupp blir påverkade av organisationen vilket gör att ekonomstudenterna kan tänkas tillhöra den sekundära intressentgruppen. När ekonomstudenterna examineras och kommer ut i arbetslivet skiftar ekonomstudenterna intressentgrupp till primära intressenter, eftersom relationen mellan ekonomstudenterna och organisationerna förändras och ekonomstudenterna har som ekonomer möjlighet att påverka organisationerna.

3.2 Definition av användbarhet

Avsnittet behandlar begreppen i IASB:s modell över användbar finansiell information för IFRS samt de icke-finansiella riktlinjer och principer som GRI ger ut.

3.2.1 IASB:s modell över användbar finansiell information

International Accounting Standard Board (IASB) är en organisation som arbetar för att standardisera den internationella redovisningen genom regelverket International Financial Reporting Standards (IFRS). IFRS används inom Europeiska Unionen (EU) (Nobes & Parker, 2012) och är sedan 2005 obligatoriskt för alla börsnoterade bolag inom EU att tillämpa vid upprättandet av den finansiella redovisningen (Cole, Branson, & Breesch, 2012).

Modell 3.1 IASB användbar finansiell information (Nobes & Parker, *Comparative International Accounting*, s. 134, 2012)

IASB:s modell över användbar finansiell information för IFRS (Modell 3.1) anger flertalet begrepp som har betydelse för att den finansiella informationen ska anses vara användbar (Nobes & Parker, 2012). Innehållet måste vara relevant (*relevance*), det vill säga användarna ska kunna utvärdera viktiga händelser i företaget för att kunna använda informationen som underlag för beslutsfattande. Vidare måste den finansiella informationen även vara väsentlig (*materiality*) då utebliven eller felaktig information kan påverka användarnas beslutsfattande (Nobes & Parker, 2012).

Det finns fyra kvalitativa egenskaper som ökar den finansiella informationens trovärdighet (*reliability*). Trovärdighet är ett viktigt begrepp som innebär att den

finansiella informationen måste vara fri från väsentliga fel och partiskhet (Nobes & Parker, 2012). Vidare måste informationen presenteras på ett trovärdigt sätt (*faithful representation*) för att inte missleda användaren. Dessutom ska informationen ges utifrån dess ekonomiska form (*economic substance*) istället för den juridiska formen, som vid exempelvis leasing. Informationen måste vara neutral (*neutrality*) och opartisk för att användarna ska kunna göra förutsägelser om framtiden. För att användarna inte ska bli vilseledda måste informationen dessutom vara så komplett (*completeness*) som möjligt för att kunna ses som väsentlig (Nobes & Parker, 2012).

Det finns fyra kvalitetshöjande egenskaper som höjer kvaliteten på finansiell information. En av de kvalitetshöjande egenskaperna är jämförbarhet (*comparability*) som innebär att informationen ska kunna jämföras både över tid och mellan organisationer (Nobes & Parker, 2012). Lika viktigt är att informationen är verifierbar (*verifiability*), det vill säga informationen ska kunna kontrolleras. Informationen måste dessutom ha aktualitet (*timeliness*) vilket innebär att den finansiella redovisningen får ökad relevans om informationen delges vid rätt tidpunkt. Slutligen anses informationen endast relevant under förutsättning att informationen kan förstås (*understandability*) av användarna (Nobes & Parker, 2012).

Genom tidigare erfarenheter och kurser har ekonomstudenterna kommit i kontakt med olika typer av finansiell information, bland annat årsredovisningar. Denna kunskap har gjort att ekonomstudenterna har fått en förståelse för vad som är användbar finansiell information. Ekonomstudenterna är även bekanta med den finansiella redovisningen och kan på så vis tillämpa denna kunskap.

3.2.2 GRI:s riktlinjer och principer

Global Reporting Initiatives (GRI) ramverk består av riktlinjer och principer (Global Reporting Initiative, 2013) som används av 75 % av de företag som väljer att upprätta en hållbarhetsredovisning (Leszczynska, 2012). GRI:s riktlinjer används globalt då riktlinjerna har utvecklats genom en omfattande process där hundratals hållbarhetsredovisningar har utvärderats av intressenter och experter som tillsammans gjort att riktlinjerna har växt fram. GRI:s riktlinjer och principer ska bidra till att hållbarhetsredovisningen blir mer standardiserad och uppmuntrar till transparens och jämförbarhet (Global Reporting Initiative, 2013).

GRI:s riktlinjer har två tillämpningsnivåer, den grundläggande nivån⁷ och den heltäckande nivån⁸, som kan tillämpas på alla organisationer oavsett var de finns, hur stora de är och inom vilken sektor de är aktiva i. Båda tillämpningsnivåerna redogör för organisationens ekonomiska, sociala och miljömässiga påverkan, men beroende på vilken tillämpningsnivå som organisationen använder tillämpas riktlinjerna i olika utsträckning (Global Reporting Initiative, 2013). Hållbarhetsredovisning upprättad enligt den grundläggande nivån innehåller endast den grundläggande bakgrundsinformation inom de tre, ovan nämnda, områdena medan den heltäckande nivån är mer genomgripande där organisationen måste kommunicera mer omfattande information om bland annat organisationens strategier, etik och integritet. GRI:s ramverk bygger på redovisningsprinciper och standardupplysningar med måttal som ska fastställa och säkerställa kvaliteten i hållbarhetsredovisningen (Global Reporting Initiative, 2013). Med hänsyn till att organisationen kan välja omfattningen på hållbarhetsredovisningen och även vad som ska presenteras där kan det tänkas påverka användbarheten.

GRI:s principer är indelade i två delar. Den första delen, principer för att definiera rapportens innehåll⁹ beskriver vad som ska finnas med i rapporten och består av fyra principer. Den första principen (*stakeholder inclusiveness*) innebär att hållbarhetsredovisning måste göras med intressenterna i åtanke vilket betyder att organisationen ska identifiera organisationens intressenter. Vidare ska organisationen tillhandahålla intressenterna den information som intressenterna förväntar sig (Global Reporting Initiative, 2013). Den andra principen (*sustainability context*) innebär att organisationen ska redovisa hur organisationen bidrar till en hållbar utveckling i ett bredare sammanhang (Global Reporting Initiative, 2013). Enligt den tredje principen (*materiality*) ska informationen som presenteras i en hållbarhetsredovisning vara väsentlig, vilket innebär att informationen i hållbarhetsredovisningen ska beskriva organisationens ekonomiska, sociala och miljömässiga påverkan på ett sätt som gör att informationen kan fungera som underlag för beslutsfattande (Global Reporting Initiative, 2013). Den fjärde och sista principen (*completeness*) innebär att organisationen ska tillhandahålla ett komplett material till intressenterna som gör det

⁷ Vår benämning på *In accordance – Core*.

⁸ Vår benämning på *In accordance – Comprehensive*.

⁹ Vår översättning av *Principles for defining report content*.

möjligt för intressenterna att kunna bedöma organisationens resultat för rapportperioden (Global Reporting Initiative, 2013).

Den andra delen, principer för att definiera rapportens kvalitet¹⁰, fokuserar på kvaliteten av innehållet och består av sex principer som har för avsikt att säkerställa kvaliteten på hållbarhetsredovisningens innehåll (Global Reporting Initiative, 2013). Den första principen (*balance*) innebär att hållbarhetsredovisningen ska presentera både positiva och negativa aspekter av organisationens verksamhet, vilket innebär att hållbarhetsredovisningen måste vara balanserad. Den andra principen (*comparability*) innebär att informationen i en hållbarhetsredovisning ska vara jämförbar, både över tid och mot andra organisationer (Global Reporting Initiative, 2013). Enligt den tredje principen (*accuracy*) måste hållbarhetsredovisningen vara gjord med noggrannhet, det vill säga att informationen ska vara relevant och tillräckligt detaljerad för att intressenterna ska kunna utvärdera organisationens resultat. Vidare innebär den fjärde principen (*timeliness*) att informationen som delges intressenterna i hållbarhetsredovisningen måste vara aktuell och finnas tillgänglig för intressenterna, så att rapporten kan användas som underlag till beslutsfattande (Global Reporting Initiative, 2013). Den femte principen (*clarity*) menar att informationen i hållbarhetsredovisningen ska presenteras på ett tydligt sätt, vilket innebär att informationen ska presenteras på ett förståeligt sätt så att intressenterna förstår innebörden av informationen. Den sjätte och sista principen (*reliability*) innebär att organisationen ska samla in, sammanställa, analysera och delge information på ett sådant sätt att det går att fastställa informationens kvalitet och väsentlighet, det vill säga att informationen måste vara trovärdig (Global Reporting Initiative, 2013).

Som tidigare nämnts kommer ekonomstudenter i kontakt med finansiell information under sin utbildning och antas därför kunna avgöra vad som är användbar finansiell information. Då flera av GRI:s principer återfinns i IASB:s modell över användbar finansiell information för IFRS, antas ekonomstudenterna kunna tillämpa sin kunskapsbas och tidigare erfarenheter av finansiell information analogt på icke-finansiell information.

¹⁰ Vår översättning av *Principles for defining report quality*.

3.3 Etisk profil

Moraliska värderingar ligger till grund för de val en individ gör och varierar från individ till individ. Individens bedömning av etiska frågor baseras därför på moralfilosofiska teorier (Bass, Barnett, & Brown, 1998; Davis, Andersen, & Curtis, 2001; Casali, 2011).

Forsyth (1980) har utvecklat ett frågeformulär, *Ethics Position Questionnaire* (EPQ), som är baserat på två normativa etiska teorier, teleologisk och deontologisk etik, som anger hur individen ska agera (Brytting, 2005). Teleologisk etik kallas även konsekvensetik, då det är konsekvenserna av individens agerande som avgör om agerandet är moraliskt eller omoraliskt (Forsyth, 1980). Beroende på hur individen agerar kan individen delas in i två kategorier inom konsekvensetiken; utilitarism och etisk egoism. Utilitarister strävar efter att fatta beslut som ger maximal nytta till så många individer som möjligt, medan en etisk egoist agerar med sitt eget bästa i åtanke (Forsyth, 1980; Casali, 2007; 2011). Deontologisk etik, även kallad pliktetik, är en direkt motsats till konsekvensetiken och fokuserar istället på rättigheter och skyldigheter snarare än på konsekvenserna av agerandet. Ur en deontologisk synvinkel är ett agerande moraliskt rätt om individen agerar rationellt och följer rådande regler och principer, utan att ta hänsyn till personliga känslor eller en specifik situation (Forsyth, 1980; Casali, 2007; 2011).

Forsyths (1980) EPQ delar in individer i två huvudgrupper. Den första huvudgruppen är idealism som innebär att individen väljer att agera på ett visst sätt för att uppnå en viss effekt. Relativism är den andra huvudgruppen som menar att individen utvärderar varje situation för sig då det inte finns något allmängiltigt svar (Forsyth, 1980). Därefter delas individerna in i fyra olika undergrupper (se Figur 3.1 på nästa sida) beroende på vilken kombination av idealism och relativism som individerna visar sig vara (Forsyth, 1980).

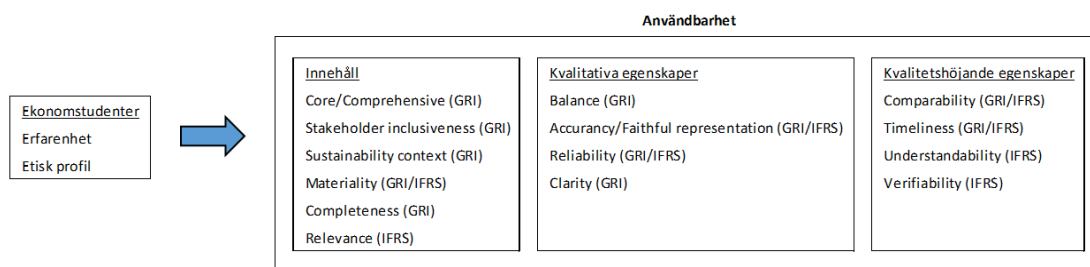
Relativism		
Idealism	Hög	Låg
Hög	<i>Situationist</i>	<i>Absolutist</i>
	Avstår från moraliska regler; förespråkar att varje situation bedöms var för sig; relativistisk	Antar att det bästa möjliga resultatet alltid kan uppnås genom att följa universella moraliska regler
Låg	<i>Subjektivist</i>	<i>Exceptionist</i>
	Bedömningar gjorda på personliga värderingar och perspektiv snarare än universella moraliska principer; relativistisk	Tror på vikten av moraliska principer men är pragmatiskt öppen för undantag från dessa normer; utilitarist

Figur 3.1 Taxonomi av etiska ideologier (Forsyth, A Taxonomy of Ethical Ideologies, s.176, 1980)

EPQ kan användas till att mäta alla typer av moraliska situationer (Forsyth, 1980), vilket gör att ekonomstudenterna i denna studie kan delas in i olika profiler. Genom att dela in ekonomstudenterna i fyra olika profiler kan vi analysera om det finns några skillnader i vad som anses användbart beroende på vilka moraliska värderingar ekonomstudenterna har.

3.4 Modellutveckling

Studiens syfte är att förklara vad det är som gör att en hållbarhetsredovisning uppfattas som användbar utifrån ekonomstudenters erfarenheter och moraliska värderingar. Ekonomstudenternas uppfattning om användbarhet av hållbarhetsredovisning antas påverkas av ekonomstudenternas erfarenheter. Erfarenheter såsom studieinriktning, årskurs, lästa kurser, ålder och arbetserfarenhet bidrar till en bredare kunskapsbas om vad som kan uppfattas som användbar information. Vidare antas ekonomstudenterna påverkas av deras etiska profil, vilket leder till att ekonomstudenterna kommer att se på användbarhet på olika sätt då de har olika moraliska värderingar.

Modell 3.2 Hållbarhetsredovisningens användbarhet – kombinerad modell

Modell 3.2 är utformad som en kombination av GRI:s riktlinjer och principer samt IASB:s modell över användbar finansiell information för IFRS. Anledningen till att GRI:s riktlinjer och principer och IASB:s modell kombineras är att användbarhet inte är direkt uttalat inom hållbarhetsredovisning, men det kan antas att kriterierna för användbar information är detsamma oavsett om informationen är finansiell eller inte. Vidare har ett begrepp från IASB:s modell tagits bort, *Economic substance*, då en hållbarhetsredovisning inte fokuserar på finansiell information. För att tydliggöra var ifrån begreppen i modellen (Modell 3.2) har hämtats anges GRI, IFRS eller GRI/IFRS efter varje begrepp.

Indelningen innehåll, kvalitativa egenskaper och kvalitetshöjande egenskaper är inspirerat av IASB:s modell. GRI:s riktlinjer och principer delas endast in i två delar, principer för att definiera rapportens innehåll och principer för att definiera rapportens kvalitet, vilket vi ansåg inte definierar användbarheten av informationen.

Innehållet i en hållbarhetsredovisning påverkas till störst del av GRI:s riktlinjer och principer då det är riktlinjerna och principerna som är det centrala vid upprättandet av en hållbarhetsredovisning. *Relevance* är taget från IASB:s modell då vi anser att den presenterade informationens relevans påverkar användbarheten.

Vidare är kvaliteten på hållbarhetsredovisningen indelad i två olika kategorier: kvalitativa egenskaper och kvalitetshöjande egenskaper. De kvalitativa egenskaperna är de egenskaper som en rapport är beroende av för att informationen ska vara relevant för läsaren men också för att informationen ska ge en rättvisande bild. Anledningen till att *Accuracy* (GRI) och *Faithful representation* (IFRS) är sammansatta är att de beskriver samma egenskaper men med olika begrepp. Kvalitetshöjande egenskaper är de egenskaper som höjer kvaliteten på hållbarhetsredovisningen, vilket innebär att

användbarheten ökar. De begrepp som importerats från IASB:s modell är verifierbarhet (*Verifiability*) och förståelse (*Understandability*) då vi anser att begreppen är viktiga för användbarheten.

4 Empirisk metod

Kapitel fyra inleds med en presentation av datainsamlingsmetod för att ge en helhetsbild av tillvägagångssättet vid insamlingen av det empiriska materialet. Därefter motiveras urvalet och svarsfrekvensen sammanställs. Operationaliseringen ger därefter en beskrivning av enkätens uppbyggnad, vilken följs av ett avsnitt som presenterar de metoder som sedan används för att testa och analysera det empiriska materialet. Sedan motiveras studiens reliabilitet och validitet, för att därefter avsluta kapitel fyra med etiska beaktanden.

4.1 Datainsamlingsmetod

Då syftet med denna studie är att förklara vad det är som gör att en hållbarhetsredovisning uppfattas som användbar, har vi valt att, via en webbenkät, samla in data som därefter användes till statistiska analyser (Lind, 2014). Webbenkäten består av ett webbaserat formulär, via WebbEnkäter, där ekonomstudenterna tar ställning till olika påståenden som är kopplat till ekonomstudenternas etiska profil och deras uppfattning av användbarhet. Fördelen med att göra en webbenkät är att det är ett effektivt och mindre kostsamt sätt att samla in en större mängd data då enkäten kan nå ett större antal respondenter. Nackdelen med en webbaserad enkät är att forskaren inte har någon personlig kontakt med respondenterna och att svarsfrekvensen ofta är låg (Denscombe, 2016).

Enkäten skickades först ut till två ekonomstudenter, som inte hade någon kunskap om hållbarhetsredovisning, för att vi skulle kunna justera de påståenden som var oklara. Testpersonerna uppfattade enkäten som lättförståelig och inga justeringar gjordes. Genom att enkäten först gjordes på två testpersoner kunde det göras en uppskattning för hur lång tid enkäten tog att besvara, vilket var mellan 5–7 minuter.

Enkäten skickades ut via mail med följebrev (Bilaga 1) där det kort presenterades vad syftet med enkäten var, hur lång tid enkäten tar att besvara samt att alla svar behandlas konfidentiellt. Anledningen till att svaren behandlas konfidentiellt är att studenterna antas svara ärligare och på så vis ökar tillförlitligheten.

4.2 Urval

Det kan vara svårt att finna en bra urvalsram vid genomförandet av en webbenkät då identiteter och mailadresser kan vara temporära (Denscombe, 2016). Genom att administrationen på Högskolan Kristianstad har hjälpt oss att kontakta aktiva ekonomstudenter är urvalsramen aktuell (Denscombe, 2016) och på så vis ökar validiteten för insamlad data. Vidare ska en bra urvalsram endast behandla sådant som är direkt relaterat till studien (Denscombe, 2016), vilket uppfylls då endast ekonomstudenter kontaktats för att sedan delas in i fyra etiska profiler. Denscombe (2016) menar att urvalsramen ska återspegla undersökningspopulationen, där urvalsramen i vår studie är ekonomstudenter från Högskolan Kristianstad, Linnéuniversitetet i Växjö och Linköpings Universitet som representerar ekonomstudenter som en undersökningspopulation indelad i fyra etiska profiler.

Studien baseras på ett slumpmässigt urval då det varit lika stor sannolikhet för alla etiska profiler att väljas ut när ekonomstudenterna ombads att besvara enkäten (Denscombe, 2016). Genom att studien baseras på skillnader mellan etiska profiler snarare än skillnader mellan olika lärosäten var det motiverat att endast skicka ut enkäten till tre lärosäten. Vidare ansågs inte bara den etiska profilen nyansera svaren i enkäterna utan även ekonomstudenternas bakgrund, därför har ekonomstudenter i olika årskurser och på olika programinriktningar tillfrågats vilket har gjort att kunskapsnivån har varierat mellan respondenterna.

4.3 Svarsfrekvens

Enkäten skickades ut till samtliga ekonomstudenter, 434 stycken, på Högskolan Kristianstad den 29 april. Utöver det första utskicket skickades påminnelser ut till samtliga ekonomstudenter på Högskolan Kristianstad den 2 maj och den 4 maj. Då 102 ekonomstudenter på Högskolan Kristianstad besvarade enkäten blev svarsfrekvensen 23,5 %. Av de besvarade enkäterna var 79 enkäter fullständigt besvarade.

Vidare skickades även webbenkäten till Linköpings Universitet, 45 stycken, och Linnéuniversitetet i Växjö, 201 stycken, den 2 maj. 14 ekonomstudenter på Linköpings Universitet besvarade enkäten vilket innebar en svarsfrekvens på 31,1 %, varav 13 enkäter var fullständigt besvarade. Endast sju ekonomstudenter på Linnéuniversitetet i

Växjö besvarade enkäten vilket innebar en svarsfrekvens på 3,48 %, varav fyra enkäter var fullständiga.

Totalt skickades det ut 680 enkäter varav 125 ekonomstudenter besvarade enkäten, vilket innebar en total svarsfrekvens på 18,38 %. Av de besvarade enkäterna var endast 96 enkäter fullständiga vilket var 76,8 % av svarsfrekvensen.

Enkäten stängdes den 10 maj, vilket gjorde att enkäten var aktiverad i tolv dagar för ekonomstudenter på Högskolan Kristianstad och nio dagar för ekonomstudenter på Linköpings Universitet och Linnéuniversitetet i Växjö.

4.4 Operationalisering

Webbenkäten (se Bilaga 2) utformades med vår modell (Modell 3.2) som underlag. För att undersöka ekonomstudenternas erfarenhet ställdes inledningsvis sju frågor. Vidare antas ekonomstudenterna påverkas av deras moraliska värderingar vilket analyseras med hjälp av Forsyths (1980) frågeformulär, *Ethics Position Questionnaire* (EPQ). För att kunna utvärdera användbarhet fick ekonomstudenterna därefter besvara 28 påståenden baserade på GRI:s riktlinjer och principer samt IASB:s modell över användbar information för IFRS.

I enkäten som genomfördes var frågorna och påståendena inte numrerade. För att underlätta för läsaren har frågorna och påståendena därför blivit namngivna som fråga 1–56 (se Bilaga 2) från och med detta kapitel. Samtliga frågor och påståenden var obligatoriska att besvara bortsett från fråga 8 som var en följdfråga till fråga 7.

För att kunna analysera samband mellan faktorer är det viktigt att veta vilka variabler som påverkar och vilka faktorer som påverkas (Denscombe, 2016), därför kommer variablerna att delas upp i beroende, oberoende samt kontrollvariabler.

4.4.1 Beroende variabler

Beroende variabler är faktorer som ändras då de oberoende variablerna ändras, på så vis är beroende variabler beroende av oberoende variabler (Denscombe, 2016). De beroende variablerna är baserade på de begrepp som enligt vår modell (Modell 3.2) antas förklara användbarhet.

Det finns två påståenden för varje begrepp. För att undvika att ekonomstudenterna skulle kunna jämföra påståendena valde vi att inte ställa två frågor som mäter samma begrepp efter varandra. För samtliga påståenden användes en 1–7-gradig Likertskala, 1=Instämmer inte alls, 4=Varken eller, 7=Instämmer helt.

Frågorna 29–34 och frågorna 43–48 mäter ekonomstudenternas uppfattning av *Innehåll*. Ett inledande påstående för frågorna 29–34 och frågorna 43–48 var ”*När jag läser en hållbarhetsredovisning är det viktigt att...*” vilket därefter följdes av följande påståenden:

- *Core/Comprehensive* mäts i fråga 29 ”... *organisationen skriver ut vilka principer som använts i hållbarhetsredovisningen*” och i fråga 43 ”... *organisationen skriver i vilken omfattning som riktlinjerna använts*”. Båda frågorna utgår ifrån GRI:s riktlinjer (Global Reporting Initiative, 2013).
- *Stakeholder inclusiveness* mäts i frågorna 30 ”... *organisationen har haft intressenterna i åtanke när den skrevs*” och 44 ”... *organisationen presenterar den informationen som intressenterna kan förvänta sig*”. Båda frågorna är inspirerade av GRI:s principer (Global Reporting Initiative, 2013).
- *Sustainability context* mäts i frågorna 31 ”... *organisationen beskriver hur de bidrar till en hållbar utveckling i ett bredare sammanhang*” och 45 ”... *organisationen definierat vad organisationen menar med hållbar utveckling*”. Frågorna har inspirerats av GRI:s principer (Global Reporting Initiative, 2013).
- *Materiality* mäts i frågorna 32 ”... *information som presenteras beskriver organisationens hållbarhetsarbete*” och 46 ”... *information som presenteras kan användas till intressenternas beslutsfattande*”. Frågorna är inspirerade av GRI:s principer (Global Reporting Initiative, 2013) och IASB:s modell över användbar finansiell information för IFRS (Nobes & Parker, 2012).
- *Completeness* mäts i frågorna 33 ”... *information som presenteras kan användas till att bedöma organisationens resultat för perioden*” och 47 ”... *information som presenteras ger en helhetsbild av organisationens hållbarhetsarbete*”, vilka båda har GRI:s principer som inspirationskälla (Global Reporting Initiative, 2013).

- *Relevance* mäts i frågorna 34 ”... organisationen presenterar händelser (t.ex. vad organisationen gör för att kompensera miljöpåverkan, om mänskliga rättigheter följs med mera) avseende organisationens hållbarhetsarbete i hållbarhetsredovisningen” och 48 ”... all information som presenteras endast berör organisationens hållbarhetsarbete”. Båda frågorna har inspirerats av IASB:s modell över användbar finansiell information för IFRS (Nobes & Parker, 2012).

Frågorna 35–38 och frågorna 49–52 mäter ekonomstudenternas uppfattning av *Kvalitativa egenskaper*. Ett inledande påstående för frågorna 35–38 och frågorna 49–52 var ”När jag läser en hållbarhetsredovisning är det viktigt att...” vilket därefter följdes av följande påståenden:

- *Balance* mäts i frågorna 35 ”... både positiva och negativa aspekter finns presenterade” och 49 ”... det finns en balans mellan positiva och negativa aspekter”, vilka båda har inspirerats av GRI:s principer (Global Reporting Initiative, 2013).
- *Accuracy/Faithful representation* mäts i frågorna 36 ”... den information som delges är granskad av en extern revisor” och 50 ”... den information som delges är detaljerad”. Frågorna har inspirerats av GRI:s principer (Global Reporting Initiative, 2013) och IASB:s modell över användbar finansiell information för IFRS (Nobes & Parker, 2012).
- *Reliability* mäts i frågorna 37 ”... organisationen presenterar informationen på ett sådant sätt att intressenterna kan avgöra informationens kvalitet” och 51 ”... informationen som presenteras är neutral”. Båda frågorna har GRI:s principer (Global Reporting Initiative, 2013) och IASB:s modell över användbar finansiell information för IFRS (Nobes & Parker, 2012) som inspirationskälla.
- *Clarity* mäts i frågorna 38 ”... informationen presenteras på ett tydligt sätt” och 52 ”... informationen har en tydlig struktur”, vilka båda har inspirerats av GRI:s principer (Global Reporting Initiative, 2013).

Frågorna 39–42 och frågorna 53–56 mäter ekonomstudenternas uppfattning av *Kvalitetshöjande egenskaper*. Ett inledande påstående för frågorna 39–42 och frågorna 53–56 var ”När jag läser en hållbarhetsredovisning är det viktigt att...” vilket därefter följdes av följande påståenden:

- *Comparability* mäts i frågorna 39 ”... informationen som presenteras är jämförbar över tid” och 53 ”... informationen som presenteras är jämförbar mot andra organisationer”, vilka har inspirerats av GRI:s principer (Global Reporting Initiative, 2013) och IASB:s modell över användbar finansiell information för IFRS (Nobes & Parker, 2012).
- *Timeliness* mäts i frågorna 40 ”... informationen som presenteras är aktuell” och 54 ”... jag får hållbarhetsredovisningen när informationen fortfarande är aktuell för beslutstagande”, vilka båda har inspirerats av GRI:s principer (Global Reporting Initiative, 2013) samt IASB:s modell över användbar finansiell information för IFRS (Nobes & Parker, 2012).
- *Understandability* mäts i frågorna 41 ”... informationen presenteras så att jag förstår innebörden av informationen” och 55 ”... informationen har en logisk uppbyggnad så att jag kan förstå sammanhanget”, vilka båda har inspirerats av IASB:s modell över användbar finansiell information för IFRS (Nobes & Parker, 2012).
- *Verifiability* mäts i frågorna 42 ”... informationen som presenteras kan kontrolleras” och 56 ”... det finns bevis som styrker informationen som organisationen ger ut”. Båda frågorna har inspirerats av IASB:s modell över användbar finansiell information för IFRS (Nobes & Parker, 2012).

4.4.2 Oberoende variabler

Oberoende variabler påverkar beroende variabler, vilket innebär att när oberoende variabler ändras berörs även de beroende variablerna (Denscombe, 2016). De oberoende variablerna är ekonomstudenternas erfarenhet och etiska profil.

Ekonomstudenternas erfarenhet undersöktes enligt frågorna nedan:

- *Ålder* mäts genom fråga 2: ”Vilket årtal är du född? (Exempelvis 1995)”. Här användes ett öppet svarsalternativ där respondenten själv kan skriva sitt svar.
- *Lärosäte* mäts genom fråga 3: ”Vilken högskola/universitet går du på? (Exempelvis Högskolan Kristianstad)”. Här användes ett öppet svarsalternativ där respondenten själv kan skriva sitt svar.

- *Inriktning* mäts genom fråga 4: ”*Vilken inriktning går du?*”. Variabeln är en dummy-variabel där de fyra svarsalternativen kodades enligt följande: Internationellt företagande och marknadsföring (0), Redovisning och revision (1), Bank och finans (2), Annat (3). För Annat (3) användes ett öppet svarsalternativ där respondenten själv kan skriva sitt svar.
- *Årskurs* mäts genom fråga 5: ”*Vilket år går du?*”. Sex svarsalternativ gavs, vilka kodades: År 1 (1), År 2 (2), År 3 (3), År 4 (4), År 5 (5) och Annat (6). För Annat (6) användes ett öppet svarsalternativ där respondenten själv kan skriva sitt svar.
- *Arbetserfarenhet* mäts genom fråga 6: ”*Har du någon erfarenhet av att arbeta med CSR/hållbarhetsrelaterad information?*”. Frågan besvarades med en Likertskala graderad 1–7, Liten erfarenhet (1), Stor erfarenhet (7) och Ingen erfarenhet (0).
- Om ekonomstudenten *har läst kurser innehållande CSR* mäts genom fråga 7: ”*Har du läst några kurser som helt eller delvis innehåller moment om flera eller något av följande: CSR/hållbarhetsarbete/hållbarhetsredovisning/hållbar utveckling/business ethics?*”. Svarsalternativen som gavs var Ja (1) och Nej (0).
- *Antal lästa högskolepoäng inom CSR* mäts genom en icke-obligatorisk följdfråga, fråga 8: ”*Om Ja, hur många högskolepoäng har du läst totalt som:*”. De öppna svarsalternativ som gavs var ”*Helt innehåller (dvs. hela kursen i CSR eller liknande) ____högskolepoäng*” och ”*Delvis innehåller (dvs. kurser med inslag av CSR eller likande) ____högskolepoäng*”.

För att mäta ekonomstudenternas etiska profil användes Forsyths (1980) EPQ, efter översättning från engelska till svenska. Forsyth (1980) använde en 1–9-gradig Likertskala, medan vår studie tillämpade en 1–7-gradig Likertskala (1=Instämmer inte alls, 4=Varken eller, 7=Instämmer helt). Vi ansåg att en 1–7-gradig Likertskala gav tillräcklig spridning av ekonomstudenternas svar. Dessutom gav en 1–7-gradig skala ekonomstudenterna möjlighet att, precis som vid en 1–9-gradig skala, fylla i ett mittenalternativ om ekonomstudenterna vill förhålla sig neutrala.

Ekonomstudenternas *Etiska profil* mäts genom frågorna 9–28 (se Bilaga 2), där frågorna 9–18 mäter ekonomstudenternas grad av idealism och frågorna 19–28 mäter ekonomstudenternas grad av relativism. Som ovan nämnts besvarades samtliga påståenden genom en 1–7-gradig Likertskala, där 1=Instämmer inte alls, 4=Varken

eller, 7=Instämmer helt. För att dela in ekonomstudenterna i de fyra etiska profilerna, *Absolutist*, *Exceptionist*, *Situationist* och *Subjektivist*, användes instruktionerna som återfanns på Donelson R. Forsyths hemsida (Forsyth, u.d.).

4.4.3 Kontrollvariabler

Kontrollvariabel används för att kontrollera stabiliteten i sambanden mellan beroende och oberoende variabler (Djurfeldt, Larsson, & Stjärnhagen, 2010). Fråga 1 i enkäten är en kontrollvariabel som mäter variabeln *Kön* och är kodad man=0 och kvinna=1. Variabeln *Kön* räknas som en dummy-variabel då den är kvalitativ.

4.5 Analyismetoder

WebbEnkäter sammanställde resultatet av enkäten i en Excel-fil som sedan importerades i Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) för vidare analys av det empiriska materialet. Analysen inleds med beskrivande statistik för att ge en grundläggande sammanställning av insamlad data. Därefter görs ett Cronbach's Alpha-test för att testa den interna reliabiliteten (Pallant, 2013) för faktorerna *Innehåll*, *Kvalitativa egenskaper* och *Kvalitetshöjande egenskaper*. För att sedan se sambanden mellan variablerna genomförs en korrelationsmatris. Avslutningsvis utförs en multipel linjär regression för att se om vår modell (Modell 3.2) är signifikant.

Körner & Wahlgren (2015) menar att en signifikansnivå på lägst 5 % bör användas för att tillförlitligheten ska vara tillräckligt hög, därav valet av signifikansnivå för denna studie. Då signifikansnivån är 5 % innebär det att konfidensgraden är 95 % (Körner & Wahlgren, 2015). I samtliga tabeller kommer även signifikansnivåer på 10 % markeras ut, däremot bedöms signifikansnivåer på 10 % som svaga samband och kommer därför inte ingå i djupare diskussioner.

4.6 Undersökningens reliabilitet och validitet

Reliabilitet och validitet är viktigt vid bedömning av trovärdigheten i en kvantitativ studie. Reliabilitet kan beskrivas som ett mått på hur tillförlitlig studien är medan validitet innebär att den insamlade datan mäter det som avses att mätas (Patel & Davidson, 2011; Alvehus, 2013; Körner & Wahlgren, 2015; Denscombe, 2016).

För att studien ska anses ha hög reliabilitet (Alvehus, 2013) ska studien genomföras på ett sådant vis att det är möjligt att upprepa studien och få ungefär samma resultat (Patel & Davidson, 2011; Alvehus, 2013; Körner & Wahlgren, 2015; Denscombe, 2016). Vidare krävs noggrannhet vid insamlandet av kvantitativ data för att minimera graden av slumpmässiga fel i mätvärdet och på så vis få ett tillförlitligt material (Körner & Wahlgren, 2015). Då samtliga ekonomstudenter besvarat exakt samma frågor med samma svarsalternativ, bortsett från de bakgrundsfrågor där öppna svar tilläts, finns det möjlighet att replikera studien vid ett senare tillfälle utan att enkäten ändras. Eftersom enkäten inte behöver ändras utan kan behållas i sin ursprungliga form undviks slumpmässiga fel och resultatet borde bli detsamma, vilket påvisar hög reliabilitet. För att öka reliabiliteten ytterligare fick dessutom två ekonomstudenter testa enkäten innan den gavs ut för att försäkra att enkäten var lättförståelig och att frågorna uppfattades korrekt.

Validiteten fokuserar på noggrannheten i datainsamlingen, det vill säga att studien undersöker det som faktiskt avses att undersökas (Patel & Davidson, 2011; Alvehus, 2013; Körner & Wahlgren, 2015; Denscombe, 2016). Mätinstrumentet som användes i vår studie var en webbenkät, som bestod av bakgrundsfrågor och påståenden kring etisk profil och användbarhet. Frågorna kring användbarhet av icke-finansiell information har inspirerats av GRI:s riktlinjer och principer samt de begrepp som anges i IASB:s modell över finansiell information för IFRS. Ekonomstudenternas etiska profil mättes genom Forsyths (1980) frågeformulär, EPQ, som är ett beprövat frågeformulär som citerats av ett flertal forskare (c.f. Bass *et al.*, 1998; Davis *et al.*, 2001; Casali 2011). Då studien mätt det som avsågs att mätas anses studien ha hög validitet.

Vidare anses även validiteten vara hög då Webbenkäter sammanställt alla besvarade enkäter maskinellt, i en Excel-fil, vilket minskade risken för felinmatning av materialet när det skulle överföras till SPSS.

4.7 Etiska beaktanden

Studien har tagit hänsyn till de fyra huvudprinciperna för etisk forskning; respondenternas intresse ska skyddas, deltagandet ska vara frivilligt och ske efter samtycke, forskare ska arbeta öppet och ärligt samt lagstiftningen ska följas

(Denscombe, 2016). Då det inte varit möjligt att få ett samtycke innan enkäten skickades ut anses respondenternas deltagande som ett underförstått samtycke, dessutom har deltagandet varit frivilligt och respondenterna har kunnat avbryta enkäten när de vill. Vidare har respondenterna informerats om att all insamlad data endast kommer att användas till vår studie och inte lämnas vidare till tredje part. Respondenterna har även blivit informerade om studiens syfte, vilket respondenterna kunde ta del av på första sidan i enkäten. Dessutom kommer studien att publiceras, vilket bland annat gör att respondenterna har möjlighet att ta del av resultatet. Denna studie omfattas inte av etikprövning då studien ”utförs inom ramen för högskoleutbildning på grundnivå” (SFS 2003:460, 2 §), däremot har hänsyn tagits till respondenterna då enkätsvaren behandlats konfidentiellt.

5 Empirisk analys

I kapitel fem testas och analyseras det empiriska materialet. Analysen inleds med ett avsnitt där beskrivande statistik presenteras, för att få en övergripande bild av det empiriska materialet som samlats via en webbenkät. Därefter analyseras det empiriska materialet med hjälp av tre statistiska tester: Cronbach´s Alpha, korrelationsmatris och multipel linjär regression. Kapitlet avslutas med en sammanfattning av de tester som gjorts för att kunna utvärdera vår modell (Modell 3.2).

5.1 Beskrivande statistik

Totalt besvarades 125 enkäter varav 96 svar var fullständiga. Då endast 29 enkäter inte var fullständigt besvarade har vi valt att endast ta med fullständiga svar.

Webbenkäten som skickades ut besvarades av både män och kvinnor i olika åldrar. Som Tabell 5.1 visar är det mer än dubbelt så många kvinnor (68,75 %) som män (31,25 %) som besvarat enkäten fullständigt. Respondenterna är mellan 20–53 år gamla, med en medelålder på 24,23 år (se Bilaga 3, Tabell 5.2).

Tabell 5.1 Fördelning mellan kvinnor och män

	Påbörjade enkäter		Fullständigt besvarade enkäter	
	Antal	Andel	Antal	Andel
Kvinna	83	66,40%	66	68,75%
Man	42	33,60%	30	31,25%
Totalt	125	100%	96	100%

Då flest enkäter skickades ut till ekonomstudenter på Högskolan Kristianstad, 434 stycken, blev resultatet också att vi hade flest inkomna fullständiga svar, 79 stycken, från Högskolan Kristianstad (se Tabell 5.3 nästa sida). Av Tabell 5.3 framgår att mer än hälften av respondenterna från Högskolan Kristianstad tillhör den etiska profilen *Situationist*, 42 stycken, medan det är relativt jämn fördelning mellan antalet respondenter som tillhör de etiska profilerna *Absolutist*, 15 stycken, och *Subjektivist*, 16 stycken. Lägst antal respondenter från Högskolan Kristianstad tillhörde den etiska profilen *Exceptionist*.

Från Linköpings Universitet besvarades 13 enkäter fullständigt (se Tabell 5.3 nedan). Vid jämförelse med respondenterna från Högskolan Kristianstad uppvisade respondenterna från Linköpings Universitet snarlika resultat. Även på Linköpings Universitet tillhör det största antalet respondenter den etiska profilen *Situationist*, sex stycken, medan lika många tillhör *Absolutist* som *Subjektivist*, tre stycken. Endast en respondent från Linköpings Universitet tillhör den etiska profilen *Exceptionist*.

Linnéuniversitetet i Växjö hade endast ett fåtal ekonomstudenter som deltog i enkäten. Endast fyra besvarades fullständigt vilket gör det svårt att få en rättvisande bild över den etiska profilen hos ekonomstudenterna från Linnéuniversitetet i Växjö. Av de fyra fullständiga svaren tillhör tre av ekonomstudenterna den etiska profilen *Subjektivist* och en ekonomstudent tillhör den etiska profilen *Absolutist* (se Tabell 5.3).

Trots de varierande svarsfrekvenserna från lärosätena kan alla fullständigt besvarade enkäter användas till analysen, eftersom det är etisk profil som kommer att jämföras inte lärosäten.

Tabell 5.3 Fördelning mellan lärosäten och etisk profil

	Etisk profil				
	Ekonomstudenter Antal	Absolutister Antal	Exceptionister Antal	Situationister Antal	Subjektivister Antal
Högskolan Kristianstad	79	15	6	42	16
Linköpings universitet	13	3	1	6	3
Linnéuniversitetet i Växjö	4	1	-	-	3
Totalt	96	19	7	48	22

Vidare kunde ekonomstudenterna välja mellan fyra olika inriktningar när de fyllde i enkäten. Majoriteten, 61,46 %, av ekonomstudenterna som besvarade enkäten studerar ekonomi med inriktning *Redovisning och revision* (se Bilaga 3, Tabell 5.4). Andelen ekonomstudenter för inriktningarna *Bank och finans*, 14,58 %, och *Internationellt företagande och marknadsföring*, 21,88 %, var mycket lägre än andelen ekonomstudenter från inriktningen *Redovisning och revision*. Som *Annat*, 2,08 %, i Tabell 5.4 (se Bilaga 3) räknas de inriktningar inte är *Redovisning och revision*, *Bank och finans* eller *Internationellt företagande och marknadsföring*.

Då majoriteten av ekonomstudenterna som besvarat enkäten läser inriktningen *Redovisning och revision* gjordes en ny fördelning av inriktningarna. Som *Annat* i

Tabell 5.5 (se Bilaga 3) räknas alla de inriktningar som inte är *Redovisning och revision*. Den nya fördelningen gav resultatet: *Redovisning och revision* 61,46 % och *Annat* 38,54 %. Det är den här fördelningen av inriktningarna som kommer att användas för vidare analys.

Ekonomstudenter från årskurserna 1–4 besvarade enkäten (se Bilaga 3, Tabell 5.6). För *År 1* och *År 2* var andelen ekonomstudenter lika stor, 22,92 %. Största andelen, 36,46 %, ekonomstudenter som besvarade enkäten läser *År 3*. Lägst representerade var ekonomstudenter som läser *År 4*. För att skapa ett samlingsnamn för år 1–4 kallas variabeln *Årskurs* vid vidare analys.

Ekonomstudenterna som besvarade enkäten hade varierande kunskaper i CSR. Ekonomstudenter som läst CSR, 62,5 %, var betydligt fler än de ekonomstudenter som inte läst CSR, 37,5 % (Tabell 5.7). Fem ekonomstudenter har läst kurser som helt innehåller CSR med ett medelvärde på 14 högskolepoäng. Däremot hade 31 ekonomstudenter läst i genomsnitt 16,52 högskolepoäng i kurser som delvis innehåller CSR (se Bilaga 3, Tabell 5.8). Då endast ett fåtal ekonomstudenter som har läst kurser innehållande CSR besvarat frågan om hur många poäng de har läst, kommer vi vid vidare analys endast att ta hänsyn till om ekonomstudenterna har läst eller inte läst kurser innehållande CSR.

Tabell 5.7 Ekonomstudenter som läst eller inte läst kurser innehållande CSR

	Antal	Andel
Har läst CSR	60	62,50%
Har inte läst CSR	36	37,50%
Totalt	96	100%

Medelvärdet för ekonomstudenter som inte har läst eller har läst kurser innehållande CSR varierar mellan 5,08 och 6,47 (se Bilaga 3, Tabell 5.9). Utifrån Tabell 5.9 (se Bilaga 3) framgår det att ekonomstudenterna inte anser att något är mer/mindre viktigt beroende på om de har eller inte har läst kurser innehållande CSR. Totalt finns en differens på 0,02 vilket innebär att skillnaden mellan ekonomstudenter som inte har läst CSR och ekonomstudenter som har läst CSR inte är särskilt stor.

Endast ett fåtal respondenter hade stor arbetserfarenhet av hållbarhetsrelaterad information (se Bilaga 3, Tabell 5.10), vilket gjorde att en ny fördelning gjordes: *Har erfarenhet* och *Har inte erfarenhet* (Tabell 5.11). Det var 61,46 % av respondenterna som hade någon form av arbetserfarenhet av hållbarhetsrelaterad information, medan 38,54 % inte hade någon erfarenhet alls.

Tabell 5.11 Fördelning mellan ekonomstudenter som har eller inte har arbetserfarenhet

	Antal	Andel
Har erfarenhet	59	61,46%
Har inte erfarenhet	37	38,54%
Totalt	96	100%

Medelvärden för ekonomstudenter som inte har eller har arbetserfarenhet av hållbarhetsrelaterad information varierar mellan 5,05–6,42 (se Bilaga 3, Tabell 5.12). Det är relativt stor skillnad mellan ekonomstudenter som inte har erfarenhet och ekonomstudenter som har erfarenhet i fråga 29, -0,34, och fråga 43, -0,41, som mäter *Core/Comprehensive*. Totalt finns en differens på -1,71, vilket innebär att ekonomstudenter med erfarenhet generellt tycker att påståendena är viktigare än vad ekonomstudenterna utan erfarenhet gör.

Då etisk profil är i fokus för studien är det även intressant att se skillnader i medelvärde för etiska profiler (se Bilaga 3, Tabell 5.13). Ekonomstudenterna i sin helhet har ett medelvärde mellan 5,16–6,43 medan de etiska profilerna har större variation. *Absolutist* har ett medelvärde mellan 4,74–6,79, *Exceptionist* har ett medelvärde mellan 3,43–6,00, *Situationist* har ett medelvärde mellan 5,48–6,58 och *Subjektivist* har ett medelvärde mellan 4,55–6,09. *Situationist* har högre medelvärde än ekonomstudenterna som en grupp.

5.2 Cronbach's Alpha

Ett Cronbach's Alpha-test mäter om frågor som tillhör samma grupp mäter samma sak och på så vis kan delas in i faktorer (Pallant, 2013). Användbarhet kan enligt vår modell (Modell 3.2) delas in i tre olika faktorer: Innehåll, Kvalitativa egenskaper och Kvalitetshöjande egenskaper. För att undersöka om uppdelningen kunde göras gjordes därför tre Cronbach's Alpha-test.

Värdet på Cronbach's Alpha kan variera mellan 0 och 1 och ska överstiga 0,7 för att ge en tillräcklig grad av tillförlitlighet, men värden över 0,8 är att föredra (Pallant, 2013). Cronbach's Alpha är känsligt för antalet frågor som kombineras. När mindre än tio frågor testas som en grupp är det vanligt att värdena blir låga (Pallant, 2013).

Det första testet ”Innehåll” bestod av frågorna 29–34 och frågorna 43–48; *Core/Comprehensive*, *Stakeholder inclusiveness*, *Sustainability context*, *Materiality*, *Completeness* och *Relevance*. Totalt testades tolv faktorer vilket resulterade i ett Cronbach's Alpha-värde på 0,887 (Tabell 5.14). Då tolv faktorer testades bör slutsatsen göras med försiktighet då många faktorer leder till ett högre Cronbach's Alpha-värde, men då värdet är närmare 0,9 än 0,7 anser vi att värdet är tillräckligt högt för att en ny faktor kan bildas, *Innehåll*.

Tabell 5.14 Cronbach's Alpha-värde

	Cronbach's Alpha-värde	Antal faktorer
Innehåll	0,887	12
Kvalitativa egenskaper	0,829	8
Kvalitetshöjande egenskaper	0,929	8

Det andra testet ”Kvalitativa egenskaper” bestod av frågorna 35–38 och frågorna 49–52; *Balance*, *Accuracy/Faithful representation*, *Reliability* och *Clarity*. Totalt testades åtta faktorer vilket gav ett resultat på 0,829 (Tabell 5.14). Enligt Pallant (2013) anses 0,829 vara ett värde som återspeglar en hög grad av tillförlitlighet och *Kvalitativa egenskaper* blir en ny faktor.

Det tredje testet ”Kvalitetshöjande egenskaper” bestod av frågorna 39–42 och frågorna 53–56; *Comparability*, *Timeliness*, *Understandability* och *Verifiability*. Totalt testades åtta faktorer med ett resultat där Cronbach's Alpha-värdet var 0,929 (Tabell 5.14), vilket är väldigt högt och frågorna kunde därför grupperas till en ny faktor, *Kvalitetshöjande egenskaper*.

Lärosäte kommer inte tas med i de multipla linjära regressionsanalyserna då variansen gällande denna variabel är alltför begränsad. Därför har vi valt att göra beskrivande statistik över lärosäte och de nya faktorerna (se Bilaga 3, Tabell 5.15).

5.3 Korrelationsmatris

En korrelationsmatris påvisar positiva och negativa samband (Pallant, 2013) samt om det finns tendens till multikollinearitet (Körner & Wahlgren, 2015). Korrelationen varierar mellan -1 och +1, där korrelationen 0 innebär att det inte finns något samband. Ett negativt samband som understiger -0,7 eller ett positivt samband som överstiger +0,7 kan påvisa en tendens till multikollinearitet (Pallant, 2013). Då det finns risk för multikollinearitet mellan två oberoende variabler bör de variablerna användas med försiktighet, då de två oberoende variablerna kan ha inverkan på varandra vid en multipel linjär regression (Djurfeldt & Barmark, 2009).

I Tabell 5.16 (se Bilaga 4) kan en korrelation på -0,853 utläsas mellan de oberoende variablerna *Linköpings Universitet* och *Högskolan Kristianstad*. Då lärosäte inte kommer att behandlas i de multipla linjära regressionerna kan vi bortse från den höga korrelationen mellan *Linköpings Universitet* och *Högskolan Kristianstad*.

I Tabell 5.16 (se Bilaga 4) kan även en korrelation mellan 0,765–0,851 påvisas mellan samtliga beroende variabler. Multikollinearitet innebär att det är hög korrelation mellan två oberoende variabler (Djurfeldt & Barmark, 2009), vilket innebär att hög korrelation mellan beroende variabler inte omfattas av multikollinearitet. Vidare ska våra beroende variabler *Innehåll*, *Kvalitativa egenskaper* och *Kvalitetshöjande egenskaper* mäta samma sak, det vill säga ekonomstudenters uppfattning om användbarhet. Dessutom används endast en beroende variabel åt gången för respektive modell i de multipla linjära regressionsanalyserna vilket innebär att de inte kan korrelera med varandra.

5.4 Multipel linjär regression

Multipel linjär regression kan mäta sambandet mellan en beroende och flera oberoende variabler. Vidare ger multipel linjär regression information om modellen som testas är signifikant och om variablerna som modellen innehåller är signifikanta (Pallant, 2013).

När en oberoende variabel är en flertaligt kvalitativ dummy-variabel måste varje kategori omvandlas till en ny dummy-variabel, därefter utelämnas en referenskategori som resterande kategorier jämförs mot (Djurfeldt & Barmark, 2009). Då en av våra oberoende variabler, *Etisk profil*, var flertaligt kvalitativ gjordes en indelning i fyra olika kategorier: *Absolutist*, *Exceptionist*, *Situationist* och *Subjektivist*.

Den standardiserade betakoefficienten förklarar hur sambandet ser ut i modellen (Djurfeldt *et al.*, 2010) och hur variablerna förhåller sig till referenskategori (Djurfeldt & Barmark, 2009). Beroende på hur signifikant en oberoende variabel är kan det påvisas att det finns ett observerat samband gällande modellen (Djurfeldt *et al.*, 2010). Då vi analyserar ekonomstudenterna efter fyra etiska profiler har alla profiler testats som referenskategori för att kunna avgöra vad det finns för likheter och skillnader. Det bör uppmärksammas att det endast är sju respondenter som tillhör den etiska profilen *Exceptionist*, vilket gör att det är en väldigt smal referenskategori.

Resultaten för de multipla linjära regressionerna avseende *Innehåll* (se Tabell 5.17) påvisar att olika kombinationer av modellen ger olika samband mellan vissa profiler men inte andra. Exempelvis är *Exceptionist* och *Subjektivist* signifikanta då *Absolutist* eller *Situationist* är referenskategori. *Subjektivist* är signifikant på trestjärnig nivå vilket innebär att sambandet gällande modellen är starkt (Djurfeldt *et al.*, 2010). Vidare är *Absolutist* och *Situationist* signifikanta när *Exceptionist* eller *Subjektivist* är referenskategori. I Tabell 5.17 påvisas att *Absolutist* anser att innehållet är viktigare i förhållande till både *Exceptionist* och *Subjektivist*. En variabel som påvisar samband oavsett etisk profil är *Ålder* – ju äldre ekonomstudenten är desto större vikt lägger ekonomstudenten vid innehållet.

Tabell 5.17 Resultat av multipla linjära regressioner av Innehåll

	Innehåll							
	Absolutist		Exceptionist		Situationist		Subjektivist	
	Std. Beta	Std.fel	Std. Beta	Std.fel	Std. Beta	Std.fel	Std. Beta	Std.fel
Kön	0,024	0,175	0,043	0,175	0,024	0,175	0,024	0,175
Ålder	0,162†	0,019	0,032†	0,019	0,162†	0,019	0,162†	0,019
Inriktning Redovisning och revision	-0,071	0,172	-0,122	0,172	-0,071	0,172	-0,071	0,172
Årskurs	-0,147	0,079	-0,119	0,079	-0,147	0,079	-0,147	0,079
Arbetserfarenhet	0,079	0,164	0,135	0,164	0,079	0,164	0,079	0,164
Läst kurser innehållande CSR	0,083	0,171	0,142	0,171	0,083	0,171	0,083	0,171
Subjektivist	-0,429***	0,250	-0,119	0,342	-0,411***	0,204		
Situationist	-0,021	0,209	0,695*	0,317			0,490***	0,204
Exceptionist	-0,228*	0,345			-0,217*	0,317	0,037	0,342
Absolutist			0,729*	0,345	0,016	0,209	0,406***	0,250
Konstant	5,387***	0,536	4,658***	0,570	5,353***	0,505	4,539***	0,538
F-värde	3,231**		3,231**		3,231**		3,231**	
Justerat R ²	0,174		0,174		0,174		0,174	
VIF-värde, högsta	1,834		4,181		1,224		1,732	

*** p<0,001, ** p<0,01, * p<0,05, † p<0,1

Referenskategori är den etiska profilen i rubriken ovan resultatet.

Även resultaten för de multipla linjära regressionerna avseende *Kvalitativa egenskaper* (Tabell 5.18 nedan) påvisar att olika kombinationer av modellen ger olika samband mellan vissa etiska profiler men inte andra. En variabel som påvisar signifikant samband oavsett etisk profil är *Årskurs* – ju högre årskurs ekonomstudenten läser desto mindre viktigt anses de kvalitativa egenskaperna vara. Dessutom påvisar *Ålder* även här ett svagt samband. Vidare varierar signifikansen för de etiska profilerna beroende på vilken etisk profil som används som referenskategori.

Tabell 5.18 Resultat av multipla linjära regressioner av Kvalitativa egenskaper

	Kvalitativa egenskaper							
	Absolutist		Exceptionist		Situationist		Subjektivist	
	Std. Beta	Std.fel	Std. Beta	Std.fel	Std. Beta	Std.fel	Std. Beta	Std.fel
Kön	-0,029	0,173	-0,029	0,173	-0,029	0,173	-0,029	0,173
Ålder	0,165†	0,019	0,165†	0,019	0,165†	0,019	0,165†	0,019
Inriktning Redovisning och revision	0,059	0,170	0,059	0,170	0,059	0,170	0,059	0,170
Årskurs	-0,241*	0,078	-0,241*	0,078	-0,241*	0,078	-0,241*	0,078
Arbetserfarenhet	-0,054	0,162	-0,054	0,162	-0,054	0,162	-0,054	0,162
Läst kurser innehållande CSR	0,084	0,169	0,084	0,169	0,084	0,169	0,084	0,169
Subjektivist	-0,242†	0,246	0,022	0,337	-0,373***	0,201		
Situationist	0,156	0,206	0,470**	0,313			0,444***	0,201
Exceptionist	-0,163	0,340			-0,244**	0,313	-0,013	0,337
Absolutist			0,250	0,340	-0,124	0,206	0,229†	0,246
Konstant	5,452***	0,529	4,942***	0,562	5,705***	0,498	4,984***	0,531
F-värde	2,972**		2,972**		2,972**		2,972**	
Justerat R ²	0,157		0,157		0,157		0,157	
VIF-värde, högsta	1,834		4,181		1,224		1,732	

*** p<0,001, ** p<0,01, * p<0,05, † p<0,1

Referenskategori är den etiska profilen i rubriken ovan resultatet.

Genomgående för de multipla linjära regressionerna avseende *Kvalitetshöjande egenskaper* (se Tabell 5.19 på nästa sida) är att det endast är de etiska profilerna som påvisar signifikanta samband samt svaga samband. När *Situationist* är referenskategori är *Subjektivist* trestjärnigt signifikant medan *Situationist* är trestjärnigt signifikant när *Subjektivist* är referenskategori. Vidare påvisar *Exceptionist* endast ett svagt samband när *Situationist* är referenskategori.

Tabell 5.19 Resultat av multipla linjära regressioner av Kvalitetshöjande egenskaper

	Kvalitetshöjande egenskaper							
	Absolutist		Exceptionist		Situationist		Subjektivist	
	Std. Beta	Std.fel	Std. Beta	Std.fel	Std. Beta	Std.fel	Std. Beta	Std.fel
Kön	0,023	0,188	0,023	0,188	0,023	0,188	0,023	0,188
Ålder	0,151	0,020	0,151	0,020	0,151	0,020	0,151	0,020
Inriktning Redovisning och revision	-0,028	0,185	-0,028	0,185	-0,028	0,185	-0,028	0,185
Årskurs	-0,129	0,085	-0,129	0,085	-0,129	0,085	-0,129	0,085
Arbetserfarenhet	0,039	0,176	0,039	0,176	0,039	0,176	0,039	0,176
Läst kurser innehållande CSR	0,122	0,183	0,122	0,183	0,122	0,183	0,122	0,183
Subjektivist	-0,297*	0,268	-0,080	0,366	-0,370***	0,219		
Situationist	0,086	0,224	0,345†	0,340			0,440***	0,219
Exceptionist	-0,134	0,370			-0,179†	0,340	0,050	0,366
Absolutist			0,206	0,370	-0,069	0,224	0,282*	0,268
Konstant	5,602***	0,575	5,163***	0,611	5,749***	0,541	5,001***	0,577
F-värde	2,054*		2,054*		2,054*		2,054*	
Justerat R ²	0,091		0,091		0,091		0,091	
VIF-värde, högsta	1,834		4,181		1,224		1,732	

*** p<0,001, ** p<0,01, * p<0,05, † p<0,1

Referenskategori är den etiska profilen i rubriken ovan resultatet.

Det finns gemensamma nämnare för samtliga multipla linjära regressioner för *Innehåll*, *Kvalitativa egenskaper* och *Kvalitetshöjande egenskaper*. Gemensamt för samtliga multipla linjära regressioner är att alla fyra etiska profiler påvisar tendens till samband eller påvisar ett signifikant samband beroende på vilken etisk profil som är referenskategori. Däremot påvisar *Ålder* endast svagt samband för *Innehåll* och *Kvalitativa egenskaper*, medan *Årskurs* endast påvisar ett signifikant samband för *Kvalitativa egenskaper*.

Det justerade R²-värdet, även kallat determinationskoefficienten, anger hur mycket av variationen i den beroende variabeln som kan förklaras av sambandet med de oberoende variablerna (Körner & Wahlgren, 2015). Den beroende variabeln *Innehåll* kan förklaras till 17,4 % av vilken etisk profil ekonomstudenten tillhör samt till viss del av *Ålder* (Tabell 5.17), medan den beroende variabeln *Kvalitetshöjande egenskaper* endast kan förklaras till 9,1 % av vilken etisk profil ekonomstudenten tillhör (Tabell 5.19).

VIF-värdet förklarar om det finns en risk att multikollinearitet föreligger. VIF-värde mellan 1–2,5 innebär att risken för multikollinearitet är liten (Djurfeldt & Barmark, 2009). VIF-värdet i Tabell 5.17, Tabell 5.18 och Tabell 5.19 varierar mellan 1,224–4,181. När *Absolutist*, *Situationist* och *Subjektivist* är referenskategori är risken liten att multikollinearitet föreligger då VIF-värdena varierar mellan 1,224–1,834. Däremot har *Exceptionist* som referenskategori ett högsta VIF-värde på 4,181 vilket är ganska högt, men enligt Pallant (2013) är inte risken för multikollinearitet hög förrän när VIF-

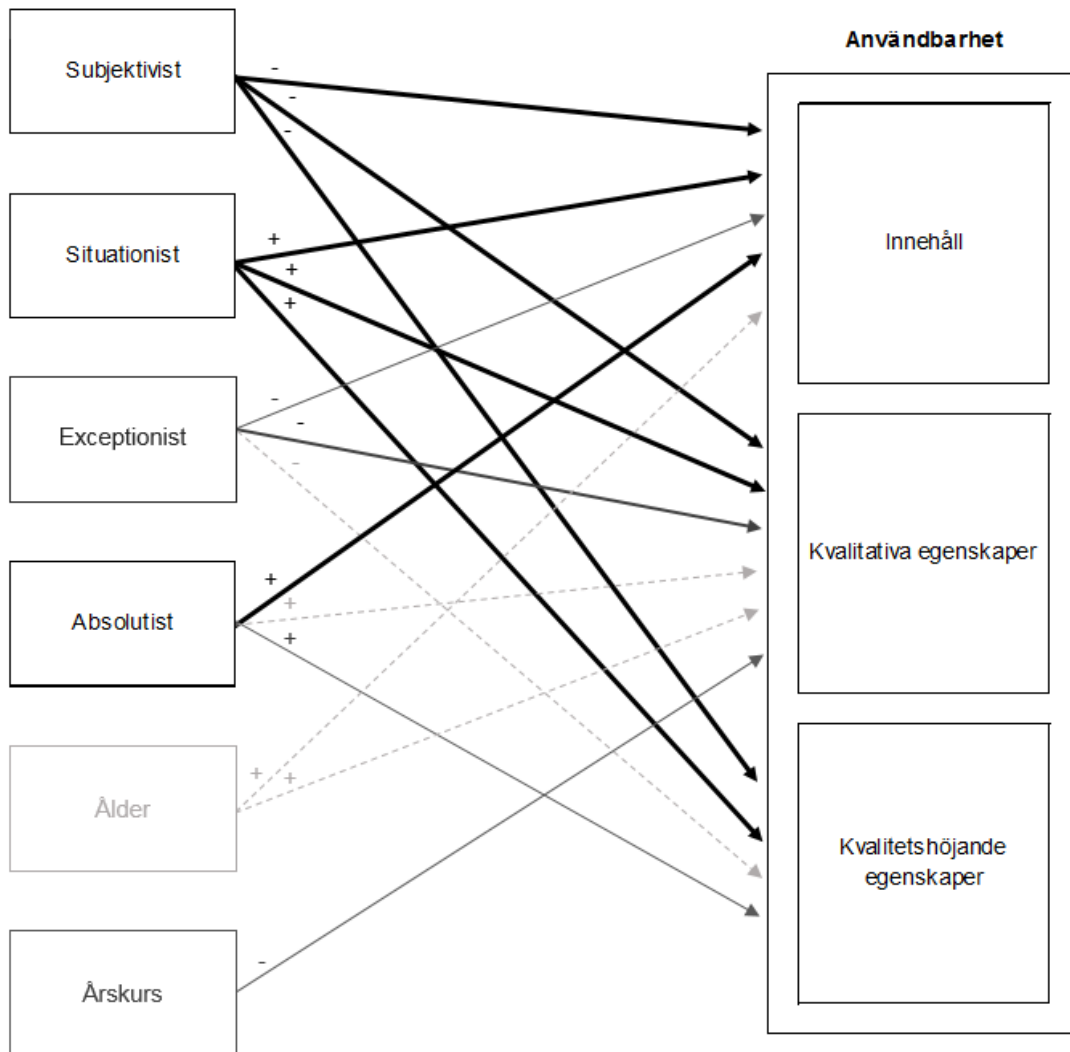
värdet är över tio. Det är även viktigt att ta hänsyn till att *Exceptionist* som referenskategori består av väldigt få respondenter vilket kan påverka VIF-värdet, eftersom det endast finns ett fåtal observerade värden att jämföra med. Då det endast finns ett fåtal värden att jämföra med för *Exceptionist* som referenskategori, kan resultaten på så vis verka mer lika varandra och VIF-värdet blir högre.

5.5 Sammanfattning

De statistiska tester som gjorts har utgått från vår modell (Modell 3.2). Utifrån Cronbach's Alpha-testerna kunde tre nya faktorer skapas: *Innehåll*, *Kvalitativa egenskaper* och *Kvalitetshöjande egenskaper*. För att upptäcka tendenser till multikollinearitet gjordes därefter en korrelationsmatris. Korrelationsmatrisen påvisade inte någon multikollinearitet som vi behövde beakta inför de multipla linjära regressionerna som skulle göras. Vid analys av de multipla linjära regressionerna insåg vi att det endast fanns två oberoende variabler utöver etisk profil som påvisade svagt eller signifikant samband.

Då endast etisk profil, *Årskurs* och *Ålder* påvisade samband har en ny modell (Modell 5.1) utformats utifrån analys av de multipla linjära regressionerna. De etiska profilerna *Subjektivist*, *Situationist*, *Exceptionist* och *Absolutist* var alla signifikanta för samtliga beroende variabler. Vidare var *Årskurs* signifikant i samband med *Kvalitativa egenskaper*. *Ålder* påvisade endast ett svagt samband med *Innehåll* och *Kvalitativa egenskaper*.

Pilarna och färgkombinationen i modellen (se Modell 5.1 på nästa sida) avgör hur starkt sambandet är. Tjock svart pil (→) indikerar en signifikansnivå på 0,1 %, mörkgrå pil (→) ger en signifikansnivå på 1 %, smal grå pil (→) signalerar en signifikansnivå på 5 % och en streckad ljusgrå pil (→) innebär en signifikansnivå på 10 %. Vidare anger ett plustecken (+) om sambandet är positivt och minustecken (-) om sambandet är negativt.

Modell 5.1 Ekonomstudenternas uppfattning av användbarhet efter kategorisering med hjälp av multipel linjär regressionsanalys

I modellen (Modell 5.1) kan det utläsas både positiva och negativa samband. En ekonomstudent som tillhör den etiska profilen *Subjektivist* eller *Exceptionist* anser att *Innehåll*, *Kvalitativa egenskaper* och *Kvalitetshöjande egenskaper* är mindre viktigt än en ekonomstudent som tillhör den etiska profilen *Situationist* eller *Absolutist*. Ju högre *Årskurs* ekonomstudenten läser desto mindre viktigt anser ekonomstudenten att *Kvalitativa egenskaper* är. Vidare lägger en ekonomstudent mer vikt på *Innehåll* och *Kvalitativa egenskaper* ju äldre ekonomstudenten är.

6 Resultat och slutsatser

Kapitel sex redogör för studiens slutsatser kopplat till studiens syfte. Vidare presenteras studiens sociala bidrag och kapitlet avslutas därefter med förslag till framtida forskning.

6.1 Slutsatser och diskussion

Vår slutsats är att ekonomstudenters uppfattning av användbarhet av en hållbarhetsredovisning påverkas av deras moraliska värderingar, men även till viss del av årskurs och ålder. Då denna studie endast fångat vad ekonomstudenterna anser vara användbart utifrån påståenden baserade på begrepp kopplade till användbarhet, kan det antas att det kan finnas fler faktorer som påverkar användbarhet.

Begreppen som i denna studie definierar användbarhet baseras på Global Reporting Initiatives (GRI) riktlinjer och principer kombinerat med begrepp som används för användbar finansiell information för International Financial Reporting Standards (IFRS). Utifrån denna kombination delades 14 begrepp från GRI och IFRS in i tre olika kategorier, innehåll, kvalitativa egenskaper och kvalitetshöjande egenskaper, som inspirerats av indelningen som gjorts i International Accounting Standard Boards (IASB) modell.

Resultatet av påståendena som ställdes för att mäta *Core/Comprehensive* (se Bilaga 3, Tabell 5.13) påvisade att respondenterna anser att det är viktigt att organisationen informerar intressenterna i vilken utsträckning organisationen tillämpar GRI:s riktlinjer och principer. Då det finns två tillämpningsnivåer, grundläggande och heltäckande nivå, av GRI:s riktlinjer som organisationerna kan välja fritt mellan (Global Reporting Initiative, 2013), kan det påverka användbarheten av den presenterade informationen. Respondenterna anser att det är viktigt att organisationerna informerar vilken tillämpningsnivå som används, vilket kan bero på att användbarheten av informationen som presenteras annars kan påverkas. Då den grundläggande nivån inte presenterar information i samma omfattning som den heltäckande nivån, kan hållbarhetsredovisningar på olika nivåer på så vis inte jämföras. Skillnaden mellan nivåerna och på så vis omfattningen av den presenterade informationen i hållbarhetsredovisningen påverkar användbarheten om organisationen inte informerar intressenterna om vilken nivå som valts. Vidare bör GRI:s principer följas vid

upprättandet av en hållbarhetsredovisning för att öka användbarheten (Global Reporting Initiative, 2013).

Ytterligare anser respondenterna, utifrån medelvärdet för *Stakeholder inclusiveness* (se Bilaga 3, Tabell 5.13), att det är viktigt att hållbarhetsredovisningen skrivs med intressenterna i åtanke och att informationen som presenteras är sådant som intressenterna kan förvänta sig i en hållbarhetsredovisning. Precis som Deegan & Unerman (2011) resonerar kring intressentteorin, menar även respondenterna att organisationen har ett socialt ansvar mot intressenterna. Då det finns två typer av intressenter, primära och sekundära, är det viktigt att organisationen presenterar information som tillgodoser kraven från båda typerna av intressenter, för att informationen ska anses vara användbar. Vidare menar respondenterna att informationen i hållbarhetsredovisningen ska motsvara intressenternas förväntningar. På så vis kan kopplingar även göras till legitimitetsteorin då organisationen måste anpassa sig efter samhällets normer och värderingar för att verka legitim.

Ett annat begrepp som undersöktes var *Sustainability context* (se Bilaga 3, Tabell 5.13), som syftar till hur organisationen informerar samhället i vilken utsträckning organisationen bidrar till hållbar utveckling och vad organisationen menar med hållbar utveckling (Global Reporting Initiative, 2013). Ljungdahl (2008) och Azlan & Say (2014) menar att det blir allt vanligare att organisationer delger denna typ av information. Detta beror på att hållbarhet har blivit viktigare och kraven från samhället har ökat (Nitkin & Brooks, 1998; Ljungdahl, 2008; Jensen & Berg, 2012; Leszczynska, 2012). Trots att det blir allt vanligare att denna typ av information presenteras menar Leszczynska (2012) att endast ett fåtal organisationer definierar vad som menas med hållbar utveckling. Utifrån vår studie kan det påvisas att det är viktigt att organisationen delger vilka hållbarhetsfrågor organisationen är engagerad i och att det är viktigt organisationen definierar vad organisationen menar med hållbar utveckling. Om denna typ av information uteblir kan det påverka användbarheten negativt då intressenterna inte förstår sammanhanget.

Vid mätning av *Comparability* (se Bilaga 3, Tabell 5.13) ansåg respondenterna att det är viktigt att hållbarhetsredovisningen är jämförbar både mot andra organisationer och över tid. Även Ljungdahl (2008) och Leszczynska (2012) menar att jämförbarhet mellan organisationer och över tid är viktigt för användbarheten. Utifrån detta kan det

konstateras att jämförbarhet mellan organisationer och över tid är viktigt för att en hållbarhetsredovisning ska anses vara användbar.

Endast fyra begrepp har diskuterats här ovan men samtliga påståenden för de 14 begrepp som används i vår modell (Modell 3.2) genererar höga medelvärden (se Bilaga 3, Tabell 5.13). Att samtliga medelvärden är höga är intressant då begreppen i Modell 3.2 är en kombination av begrepp för finansiell och icke-finansiell information. Då respondenterna kan avgöra vad som anses vara viktig information utifrån påståenden kring begreppen, kan vi dra slutsatsen att den kunskapsbas ekonomstudenter får under deras utbildning kan användas för att identifiera både användbar finansiell och icke-finansiell information.

Begreppen i vår modell (Modell 3.2) delades in i tre faktorer inspirerat av IASB:s modell. Då värdena för Cronbach's Alpha-testerna var mycket höga (se Tabell 5.14) kunde på så vis tillförlitligheten i indelningen av de tre faktorerna, *Innehåll*, *Kvalitativa egenskaper* och *Kvalitetshöjande egenskaper*, styrkas. Detta innebär att användbarhet kan delas in i tre faktorer som förklarar varför en hållbarhetsredovisning uppfattas som användbar.

Utifrån de multipla linjära regressionerna som gjordes påvisade endast *Etisk profil* och *Årskurs* signifikanta samband, samt *Ålder* som påvisade ett svagt samband (se Tabell 5.17, Tabell 5.18 och Tabell 5.19). På grund av resultatet modifierades den befintliga modellen (Modell 3.2) till en ny modell (Modell 5.1). Det som är intressant är att erfarenheter, såsom arbetserfarenhet och inriktning, inte har någon inverkan för att en hållbarhetsredovisning ska uppfattas som användbar, utan det är endast *Årskurs* som är avgörande för vad som gör att uppfattningen av användbarhet påverkas. Att *Etisk profil* påvisar ett signifikant samband kan bero på, precis som Forsyth (1980) menar, att individer har olika moraliska värderingar som påverkar hur individer agerar och känner inför olika situationer.

Etisk profil påvisade signifikant samband oavsett vilken etisk profil respondenten tillhörde. *Absolutist* och *Situationist* påvisade positivt signifikant samband till samtliga faktorer, *Innehåll*, *Kvalitativa egenskaper* och *Kvalitetshöjande egenskaper*, medan *Exceptionist* och *Subjektivist* tvärtom påvisade negativt signifikant samband (se Tabell 5.17, Tabell 5.18 och Tabell 5.19). Trots att *Absolutist* och *Situationist* båda påvisar ett positivt samband anser *Situationist* att *Innehåll*, *Kvalitativa egenskaper* och

Kvalitetshöjande egenskaper är viktigare än vad *Absolutist* gör. Ett liknande samband finns mellan de etiska profilerna *Exceptionist* och *Subjektivist* där *Subjektivist* anser att det är mindre viktigt med *Innehåll*, *Kvalitativa egenskaper* och *Kvalitetshöjande egenskaper* än vad *Exceptionist* gör. Mot denna bakgrund kan det konstateras att respondenterna har blivit indelade i fyra etiska profiler som på så vis kan jämföras med varandra. Vidare kan det även påvisas att beroende på vilken etisk profil respondenterna tillhör uppfattar respondenterna användbarhet på olika sätt.

Av de oberoende variablerna som återspeglade erfarenhet var det *Årskurs* som påvisade ett signifikant samband, men även *Ålder* påvisade ett svagt samband. *Årskurs* påvisade ett signifikant negativt samband till *Kvalitativa egenskaper* (se Tabell 5.18), medan *Ålder* påvisade ett svagt positivt samband till *Innehåll* och *Kvalitativa egenskaper* (se Tabell 5.17). Vanligtvis läses en *Årskurs* per år likaså ökar respondentens *Ålder* med ett år för varje år, därför är det motsägelsefullt att ju högre årskurs ekonomstudenten läser desto mindre viktigt anser respondenten att *Kvalitativa egenskaper* är, samtidigt som ju äldre ekonomstudenten är desto viktigare anser respondenten att *Kvalitativa egenskaper* är. Då *Ålder* endast påvisar ett svagt samband är det därför viktigt att sambandet tolkas med försiktighet.

Utifrån denna studie kan följande konstateras. Ekonomstudenternas uppfattning av användbarhet är starkt kopplat till vilka moraliska värderingar ekonomstudenterna har. Bortsett från årskurs, och till viss del ålder, har ekonomstudenternas erfarenhet inget samband med ekonomstudenternas uppfattning av användbarhet.

Sammanfattningsvis bör samtliga slutsatser tolkas med försiktighet då förklaringsgraden är relativt låg. Då förklaringsgraden är låg kan vi konstatera att användbarhet även kan förklaras av andra faktorer än de oberoende variabler som testats i vår studie. Däremot har *Etisk profil* och *Årskurs* påvisat signifikanta samband vilket bidrar till att slutsatserna blir mer tillförlitliga.

6.2 Socialt bidrag

Användbarhet som ett begrepp är inte direkt omtalat när det gäller icke-finansiell information, till exempel en hållbarhetsredovisning. Till skillnad från tidigare forskning som försökt att hitta mätetal som gör hållbarhetsredovisningen användbar

(c.f. Ljungdahl 2008; Leszczynska, 2012), har vi istället med vår studie valt att förklara vad det är som gör att en hållbarhetsredovisning uppfattas som användbar.

Unikt för vår studie är att begrepp för icke-finansiell information från GRI:s riktlinjer och principer har kombinerats med begrepp för användbar finansiell information för IFRS, vilket på så vis ger ett bredare perspektiv på uppfattningen av användbarhet.

Ytterligare något som gör vår studie unik är att vi valt att ta hänsyn till etisk profil och det faktum att ekonomstudenterna har olika moraliska värderingar. Olika moraliska värderingar leder på så vis också till olika syn på användbarhet, vilket i sin tur gör att det inte kan finnas ett generellt begrepp för användbarhet.

Sammanfattningsvis har denna studie bidragit till att nyansera uppfattningen av användbarhet då vi kombinerat begrepp för icke-finansiell och finansiell information samt tagit hänsyn till att ekonomstudenterna har olika moraliska värderingar och på så vis även olika syn på användbarhet.

6.3 Förslag till framtida forskning

För att få en ökad förståelse för vad det är som gör att en hållbarhetsredovisning uppfattas som användbar, och på så vis även öka nyttan av hållbarhetsredovisningen för externa och interna intressenter, skulle ett kvalitativt tillvägagångssätt fånga de faktorer som inte uppfattats i denna studie. Då studien utgått från en deduktiv ansats har forskningen på så vis inte identifierat sådant som inte avsågs att utforskas. På så vis har vi inte kunnat uppfatta andra faktorer som påverkar användbarhet. För vidare forskning av vad som påverkar uppfattningen av användbarhet skulle ett kvalitativt tillvägagångssätt tillåta att fler faktorer som påverkar användbarhet identifieras.

Referenser

- Alvehus, J. (2013). *Skriva uppsats med kvalitativ metod: En handbok*. Stockholm: Liber.
- Azlan, A., & Say, K. O. (2014). Sustainability reporting: meeting stakeholder demands. *Strategic Direction*, 30(7), 38-41.
- Bass, K., Barnett, T., & Brown, G. (1998). The Moral Philosophy of Sales Managers and Its Influence on Ethical Decision Making. *The Journal of Personal Selling and Sales Management*, 18(2), 1-17.
- Brante, T. (2005). Om begreppet och företeelsen profession. *Tidskrift för Praxisnära forskning*, (1), 1-13. Division of Sociology, Högskolan i Borås. Hämtat 18 mars, 2016, från <http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOId=979109&fileOId=983908>
- Brante, T. (2009). *Vad är en profession? Teoretiska ansatser och definitioner*. Vetenskap för profession, University College of Borås, 2009. Hämtat 18 mars, 2016, från <http://lup.lub.lu.se/luur/download?func=downloadFile&recordOId=1496709&fileOId=1496953>
- Broberg, P., Tagesson, T., & Collin, S.-O. (2010). What explains variation in voluntary disclosure? A study of the annual reports of corporations listed on the Stockholm Stock Exchange. *Journal of Management and Governance*, 14(4), 351-377.
- Brown, N., & Deegan, C. (1998). The public disclosure of environmental performance information-a dual test of media agenda setting theory and legitimacy theory. *Accounting and Business Research*, 29(1), 21-41.
- Brytting, T. (2005). *Företagsetik*. Malmö: Liber.

- Casali, G. L. (2007). A Quest for Ethical Decision Making: Searching for the Holy Grail, and Finding the Sacred Trinity in Ethical Decision-Making by Managers. *Social Responsibility Journal*, 3(3), 50-59.
- Casali, G. L. (2011). Developing a Multidimensional Scale for Ethical Decision Making. *Journal of Business Ethics*, 104(4), 485-497.
- Cazier, J., Corley, K., & Gora, D. (2011). Do Independent Sustainability Audits Provide a Competitive Advantage? *EDPACS*, 43(2), 1-14.
- Clarkson, M. B. (1995). A stakeholder framework for analyzing and evaluating corporate social performance. *Academy of Management Review*, 20(1), 92-117.
- Cole, V., Branson, J., & Breesch, D. (2012). The uniformity-flexibility dilemma when comparing financial statements. *International Journal of Accounting & Information Management*, 20(2), 114-141.
- Collin, S.-O. Y., Tagesson, T., Andersson, A., Cato, J., & Hansson, K. (2009). Explaining the choice of accounting standards in municipal corporations: Positive accounting theory and institutional theory as competitive or concurrent theories. *Critical Perspectives on Accounting*, 20(2), 141-174.
- Davis, M. A., Andersen, M. G., & Curtis, M. B. (2001). Measuring Ethical Ideology in Business Ethics: A Critical Analysis of the Ethics Position Questionnaire. *Journal of Business Ethics*, 32(1), 35-53.
- Deegan, C., & Rankin, M. (1996). Do Australian companies report environmental news objectively? *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 9(2), 50-67.
- Deegan, C., & Unerman, J. (2011). *Financial accounting theory. Second European Edition*. Maidenhead: Mc Graw-Hill Education.
- Deegan, C., Rankin, M., & Tobin, J. (2002). An examination of the corporate social and environmental disclosures of BHP from 1983-1997: A test of legitimacy theory. *Accounting, Auditing & Accountability Journal*, 15(3), 312-343.
- Denscombe, M. (2016). *Forskningshandboken: För småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*. Lund: Studentlitteratur.
- Djurfeldt, G., & Barmark, M. (2009). *Statistisk verktygslåda 2 - multivariat analys*. Lund: Studentlitteratur AB.

- Djurfeldt, G., Larsson, R., & Stjärnhagen, O. (2010). *Statistisk verktygslåda 1-samhällsvetenskaplig orsaksanalys med kvantitativa metoder*. Lund: Studentlitteratur.
- Ds 2014:45. *Företagens rapportering om hållbarhet och mångfaldspolicy*. Stockholm: Fritzes offentliga publikationer. Från Regeringen.se: <http://www.regeringen.se/contentassets/c6d343c8bb6f46e3ba7944fe1ea073e3/foretagens-rapportering-om-hallbarhet-och-mangfaldspolicy-ds-201445>
- Enell, M. (2008). Global Reporting Initiative - Från 1997 till idag. i ÖhrlingsPriceWaterhouseCoopers, *Röster om transparens och hållbarhetsredovisning* (ss. 11-16). Studentlitteratur.
- FAR. (2015). *Bästa hållbarhetsredovisning*. Hämtat 11 mars, 2016, från FAR: <https://www.far.se/press-och-opinion/basta-hallbarhetsredovisning/>
- Forsyth, D. R. (1980). A Taxonomy of Ethical Ideologies. *Journal of Personality and Social Psychology*, 39(1), 175-184.
- Forsyth, D. R. (u.d.). *Donelson R. Forsyth: Studying Our Social World*. Hämtat 13 maj, 2016, från Ethics Position Questionnaire: <https://donforsyth.wordpress.com>
- Freeman, & Reed. (1983). Stockholders and Stakeholders: A New Perspective on Corporate Governance. *California Management Review*, 25(3), 88-106.
- Frostenson, M., Helin, S., & Sandström, J. (2012). *Hållbarhetsredovisning Grunder, praktik och funktion*. Malmö: Liber AB.
- Global Reporting Initiative. (2013). *GRI G4 Reporting Principles and Standard Disclosures*. Hämtat 10 mars, 2016, från Global Reporting Initiative: <https://www.globalreporting.org/resourcelibrary/GRIG4-Part1-Reporting-Principles-and-Standard-Disclosures.pdf>
- Jensen, J. C., & Berg, N. (2012). Determinants of Traditional Sustainability Reporting Versus Integrated Reporting. An Institutional Approach. *Business Strategy and the Environment*, 21(5), 299-316.
- Körner, S., & Wahlgren, L. (2015). *Statistiska metoder*. Lund: Studentlitteratur.
- Leszczynska, A. (2012). Towards shareholders' value: an analysis of sustainability reports. *Industrial Management & Data Systems*, 112(6), 911-928.

- Lind, R. (2014). *Vidga Vetandet: En introduktion till samhällsvetenskaplig forskning*. Lund: Studentlitteratur.
- Ljungdahl, F. (2008). Konsten att använda hållbarhetsredovisningar. i ÖhringsPriceWaterhouseCoopers, *Röster om transparens och hållbarhetsredovisning* (ss. 27-32). Studentlitteratur.
- Morimoto, R., Ash, J., & Hope, C. (2005). Corporate Social Responsibility Audit: From Theory to Practice. *Journal of Business Ethics*, 62(4), 315-325.
- Nitkin, D., & Brooks, L. J. (1998). Sustainability Auditing and Reporting: The Canadian Experiment. *Journal of Business Ethics*, 17(13), 1499-1507.
- Nobes, C., & Parker, R. (2012). *Comparative International Accounting*. Harlow: Pearson.
- Pallant, J. (2013). *SPSS survival manual: a step by step guide to data analysis using SPSS*. Maidenhead: McGraw-Hill.
- Patel, R., & Davidson, B. (2011). *Forskningsmetodikens grunder: Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. Lund: Studentlitteratur.
- PwC. (2016). *Redovisningsutredningen – ändringar i årsredovisningslagen*. Hämtat 14 maj, 2016, från PwC:
<http://www.pwc.se/sv/redovisning/redovisningsutredningen-andringar-i-arsredovisningslagen.html>
- SFS 2003:460. *Lag (2003:460) om etikprovning av forskning som avser människor*. Hämtat 18 maj, 2016, från Sveriges Riksdag:
http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2003460-om-etikprovning-av-forskning-som_sfs-2003-460
- Statistiska Centralbyrån. (u.d.). *Universitet och högskolor: Studenter och examinerade på grundnivå och avancerad nivå 2013/14*. Hämtat 16 maj, 2016, Statistiska Centralbyrån:
http://www.scb.se/Statistik/UF/UF0205/2013L14M/UF0205_2013L14M_SM_UF20SM1501.pdf

Bilaga 1 Följebrev

Enkät – Examensarbete

Hej!

Vi är två studenter på Högskolan Kristianstad som skriver vår kandidatuppsats och skulle behöva din hjälp. Enkäten tar ca 5-7 minuter att genomföra och alla svar behandlas konfidentiellt.

Du behöver inga förkunskaper utan endast en uppfattning om vad du anser vara användbar information. Enkäten kommer sedan att användas som underlag för att förklara vad det är som gör att en hållbarhetsredovisning uppfattas som användbar.

Tack på förhand!

<https://www.webbenkater.com/s/cd2fad4>

Vid frågor når du oss på:

viktoriam.hermansson0011@stud.hkr.se

anna.svensson0174@stud.hkr.se

Vänliga hälsningar

Viktoria och Anna

Bilaga 2 Enkät

Sida 1 Enkät

Hej!

Vår uppsats handlar om vad det är som gör att en hållbarhetsredovisning uppfattas som användbar och hur användbarhet uppfattas av olika människor. Du behöver inga förkunskaper men det är viktigt att du ser på hållbarhetsredovisning ganska brett då hållbarhetsredovisningen kan innehålla bland annat CSR/hållbar utveckling/business ethics eller liknande.

Enkäten tar ca 5–7 minuter att genomföra och alla svar behandlas konfidentiellt. Svaren kommer endast att användas till vår uppsats och lämnas inte vidare till tredje part.

Tack för att du tar dig tid att besvara enkäten

Sida 2: Bakgrundsinformation

1. Kön

Man (0) Kvinna (1)

2. Vilket årtal är du född? (Exempelvis 1995) _____

3. Vilken högskola/universitet går du på? (Exempelvis Högskolan Kristianstad) _____

4. Vilken inriktning går du?

Internationellt företagande och marknadsföring (0)

Redovisning och revision (1)

Bank och finans (2)

Annat (3) _____

5. Vilket år går du?

År 1 (1) År 2 (2) År 3 (3) År 4 (4) År 5 (5)

Annat (6) _____

6. Har du någon erfarenhet av att arbeta med CSR/hållbarhetsrelaterad information?

Likertskala 1–7, 1=Liten erfarenhet, 7=Stor erfarenhet, 0=Ingen erfarenhet

7. Har du läst några kurser som helt eller delvis innehåller moment om flera eller något av följande: CSR/hållbarhetsarbete/hållbarhetsredovisning/hållbar utveckling/business ethics?

Ja (1) Nej (0)

8. Om Ja, hur många högskolepoäng har du läst totalt som:

Helt innehåller (dvs. hela kursen i CSR eller liknande) _____ högskolepoäng

Delvis innehåller (dvs. kurser med inslag av CSR eller likande) _____ högskolepoäng

Sida 3 Etisk profil

Likertskala 1–7, 1=Instämmer inte alls, 4=Varken eller, 7=Instämmer helt

Svara hur du känner inför följande påståenden

9. Människor bör se till att deras handlingar aldrig oavsiktligt skadar någon annan oavsett hur stor eller liten skadan blir
10. Att utsätta andra för risk bör aldrig tolereras oavsett hur liten risken är
11. Om det finns en möjlighet att någon annan kommer till skada vid utförandet av en handling är det alltid fel att utföra handlingen, oavsett de fördelar handlingen kan medföra
12. En individ bör aldrig skada någon annan, varken fysiskt eller psykiskt
13. En individ bör aldrig utföra en handling som på något sätt riskerar att hota någon annans värdighet och välmående
14. Om det finns risk att en handling riskerar att skada en oskyldig individ bör denna handling inte utföras
15. Att besluta att utföra en handling genom att väga de positiva konsekvenserna mot de negativa konsekvenserna är omoraliskt
16. Människors värdighet och välmående borde vara det mest centrala i ett samhälle
17. Det är aldrig nödvändigt att offra någon annans välfärd
18. Moraliskt beteende är handlingar som bäst överensstämmer med idealbilden av den perfekta handlingen

Sida 4 Etisk profil

Likertskala 1–7, 1=Instämmer inte alls, 4=Varken eller, 7=Instämmer helt

Svara hur du känner inför följande påståenden

19. Det finns inga etiska principer som är så viktiga att de alltid bör följas
20. Det som anses vara etiskt varierar från en situation till en annan situation och från ett samhälle till ett annat samhälle
21. Moraliska värderingar bör anses individuella; det en person bedömer som moraliskt kan bli betraktat som omoraliskt av någon annan
22. Det finns inte bara en definition av vad som är rätt

23. Det finns ingen allmängiltig definition på vad som är etiskt då det är upp till individen att bestämma vad som är moraliskt eller omoraliskt
24. Moraliska värderingar är enkla personliga regler som indikerar hur en individ ska bete sig och kan inte användas vid bedömning av andra individer
25. Etiska överväganden i relationer mellan människor är så komplexa att individen bör tillåtas att formulera sina egna individuella etiska koder
26. Att alltid styras av en viss etisk ståndpunkt kan försvåra sociala relationer
27. Det går inte att formulera regler vad gäller att ljuga; om en lögn är tillåten eller inte beror på situationen
28. Huruvida en lögn bedöms att vara moralisk eller omoralisk beror på omständigheterna kring handlingen

Sida 5 Hållbarhetsredovisning

Skala 1–7. 1=Instämmer inte alls, 4=Varken eller, 7=Instämmer helt

När jag läser en hållbarhetsredovisning är det viktigt att...

29. ... organisationen skriver ut vilka principer som använts i hållbarhetsredovisningen
30. ... organisationen har haft intressenterna i åtanke när den skrevs
31. ... organisationen beskriver hur de bidrar till en hållbar utveckling i ett bredare sammanhang
32. ... informationen som presenteras beskriver organisationens hållbarhetsarbete
33. ... informationen som presenteras kan användas till att bedöma organisationens resultat för perioden
34. ... organisationen presenterar händelser (t.ex. vad organisationen gör för att kompensera miljöpåverkan, om mänskliga rättigheter följs med mera) avseende organisationens hållbarhetsarbete i hållbarhetsredovisningen

Sida 6 Hållbarhetsredovisning

Skala 1–7. 1=Instämmer inte alls, 4=Varken eller, 7=Instämmer helt

När jag läser en hållbarhetsredovisning är det viktigt att...

35. ... både positiva och negativa aspekter finns presenterade
36. ... den information som delges är granskad av en extern revisor

- 37. ... organisationen presenterar informationen på ett sådant sätt att intressenterna kan avgöra informationens kvalitet
- 38. ... informationen presenteras på ett tydligt sätt
- 39. ... informationen som presenteras är jämförbar över tid
- 40. ... informationen som presenteras är aktuell
- 41. ... informationen presenteras så att jag förstår innebörden av informationen
- 42. ... informationen som presenteras kan kontrolleras

Sida 7 Hållbarhetsredovisning

Skala 1–7. 1=Instämmer inte alls, 4=Varken eller, 7=Instämmer helt

När jag läser en hållbarhetsredovisning är det viktigt att...

- 43. ... organisationen skriver i vilken omfattning som riktlinjerna använts
- 44. ... organisationen presenterar den informationen som intressenterna kan förvänta sig
- 45. ... organisationen definierat vad organisationen menar med hållbar utveckling
- 46. ... informationen som presenteras kan användas till intressenternas beslutsfattande
- 47. ... informationen som presenteras ger en helhetsbild av organisationens hållbarhetsarbete
- 48. ... all information som presenteras endast berör organisationens hållbarhetsarbete

Sida 8 Hållbarhetsredovisning

Skala 1–7. 1=Instämmer inte alls, 4=Varken eller, 7=Instämmer helt

När jag läser en hållbarhetsredovisning är det viktigt att...

- 49. ... det finns en balans mellan positiva och negativa aspekter
- 50. ... den information som delges är detaljerad
- 51. ... informationen som presenteras är neutral
- 52. ... informationen har en tydlig struktur
- 53. ... informationen som presenteras är jämförbar mot andra organisationer
- 54. ... jag får hållbarhetsredovisningen när informationen fortfarande är aktuell för beslutstagande

- 55. ... informationen har en logisk uppbyggnad så att jag kan förstå sammanhanget
- 56. ... det finns bevis som styrker informationen som organisationen ger ut

Bilaga 3 Beskrivande statistik

Tabell 5.2 Åldersfördelning

	Minimum	Maximum	Medelvärde	Standardavvikelse
Årtal	20	53	24,23	4,206

Tabell 5.4 Fördelning mellan inriktningar

	Antal	Andel
Redovisning och revision	59	61,46%
Bank och finans	14	14,58%
Internationellt företagande och marknadsföring	21	21,88%
Annat	2	2,08%
Totalt	96	100%

Tabell 5.5 Fördelning mellan Inriktning Redovisning och revision och Annat

	Antal	Andel
Redovisning och revision	59	61,46%
Annat	37	38,54%
Totalt	96	100%

Tabell 5.6 Fördelning mellan årskurser

	Antal	Andel
År 1	22	22,92%
År 2	22	22,92%
År 3	35	36,46%
År 4	17	17,71%
År 5	-	-
Annat	-	-
Totalt	96	100%

Tabell 5.8 Antal högskolepoäng för lästa kurser innehållande CSR

	n	Minimum	Maximum	Medelvärde	Standardavvikelse
Helt innehåller CSR	5	10	15	14	2,236
Delvis innehåller CSR	31	2	80	16,52	14,984

Tabell 5.9 Medelvärdet ekonomstudenter som har läst kurser innehållande CSR

	Inte läst CSR	Läst CSR		
	Medelvärde	Medelvärde	Differens	
Innehåll	Core/Comprehensive (Fråga 29)	5,67	5,58	0,08
	Core/Comprehensive (Fråga 43)	5,78	5,72	0,06
	Stakeholder Inclusiveness (Fråga 30)	5,42	5,65	-0,23
	Stakeholder Inclusiveness (Fråga 44)	5,58	5,22	0,37
	Sustainability Context (Fråga 31)	5,89	5,90	-0,01
	Sustainability Context (Fråga 45)	6,08	6,07	0,02
	Materiality (Fråga 32)	6,00	6,12	-0,12
	Materiality (Fråga 46)	5,92	5,77	0,15
	Completeness (Fråga 33)	5,42	5,08	0,33
	Completeness (Fråga 47)	6,39	6,23	0,16
	Relevance (Fråga 34)	5,94	6,03	-0,09
	Relevance (Fråga 48)	5,22	5,17	0,06
	Kvalitativa egenskaper	Balance (Fråga 35)	6,03	6,12
Balance (Fråga 49)		5,22	5,12	0,11
Accuracy/FaithfulRepresentation (Fråga 36)		5,92	5,80	0,12
Accuracy/FaithfulRepresentation (Fråga 50)		5,22	5,20	0,02
Reliability (Fråga 37)		6,19	6,17	0,03
Reliability (Fråga 51)		5,28	5,50	-0,22
Clarity (Fråga 38)		6,36	6,47	-0,11
Kvalitetshöjande egenskaper	Clarity (Fråga 52)	5,94	6,08	-0,14
	Comparability (Fråga 39)	6,00	6,17	-0,17
	Comparability (Fråga 53)	5,72	5,90	-0,18
	Timeliness (Fråga 40)	6,36	6,38	-0,02
	Timeliness (Fråga 54)	6,03	6,02	0,01
	Understandability (Fråga 41)	6,36	6,40	-0,04
	Understandability (Fråga 55)	6,06	6,20	-0,14
Verifiability (Fråga 42)	6,31	6,22	0,09	
Verifiability (Fråga 56)	6,17	6,18	-0,02	
	n=36	n=60	0,02	

Tabell 5.10 Ekonomstudenternas grad av arbetserfarenhet av hållbarhetsarbete

Arbetserfarenhet	Antal	Andel
Ingen erfarenhet 0	37	38,54%
Liten erfarenhet 1	32	33,33%
2	11	11,46%
3	3	3,13%
4	4	4,17%
5	5	5,21%
6	3	3,13%
Mycket erfarenhet 7	1	1,04%
Totalt	96	100%

Tabell 5.12 Medelvärdet för ekonomstudenters arbetserfarenhet av hållbarhetsrelaterad information

		Ingen erfarenhet	Erfarenhet	
		Medelvärde	Medelvärde	Differens
Innehåll	Core/Comprehensive (Fråga 29)	5,41	5,75	-0,34
	Core/Comprehensive (Fråga 43)	5,49	5,90	-0,41
	Stakeholder Inclusiveness (Fråga 30)	5,59	5,54	0,05
	Stakeholder Inclusiveness (Fråga 44)	5,49	5,27	0,22
	Sustainability Context (Fråga 31)	5,68	6,03	-0,36
	Sustainability Context (Fråga 45)	6,03	6,10	-0,07
	Materiality (Fråga 32)	5,84	6,22	-0,38
	Materiality (Fråga 46)	5,73	5,88	-0,15
	Completeness (Fråga 33)	5,05	5,31	-0,25
	Completeness (Fråga 47)	6,19	6,36	-0,17
	Relevance (Fråga 34)	5,81	6,12	-0,31
	Relevance (Fråga 48)	5,46	5,02	0,44
	Kvalitativa egenskaper	Balance (Fråga 35)	6,16	6,03
Balance (Fråga 49)		5,30	5,07	0,23
Accuracy/FaithfulRepresentation (Fråga 36)		6,00	5,75	0,25
Accuracy/FaithfulRepresentation (Fråga 50)		5,19	5,22	-0,03
Reliability (Fråga 37)		6,16	6,19	-0,02
Reliability (Fråga 51)		5,41	5,42	-0,02
Clarity (Fråga 38)		6,49	6,39	0,10
Clarity (Fråga 52)		6,03	6,03	-0,01
Kvalitetshöjande egenskaper	Comparability (Fråga 39)	6,19	6,05	0,14
	Comparability (Fråga 53)	5,76	5,88	-0,12
	Timeliness (Fråga 40)	6,30	6,42	-0,13
	Timeliness (Fråga 54)	5,92	6,08	-0,17
	Understandability (Fråga 41)	6,41	6,37	0,03
	Understandability (Fråga 55)	6,05	6,20	-0,15
	Verifiability (Fråga 42)	6,32	6,20	0,12
	Verifiability (Fråga 56)	5,97	6,31	-0,33
		n=37	n=59	-1,71

Tabell 5.13 Medelvärde för påståenden för ekonomstudenter och ekonomstudenter indelade efter etisk profil

	Etisk profil					
	Ekonomstudenter	Absolutist	Exceptionist	Situationist	Subjektivist	
	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde	
Innehåll	Core/Comprehensive (Fråga 29)	5,61	6,00	5,00	5,79	5,09
	Core/Comprehensive (Fråga 43)	5,74	5,79	5,57	5,96	5,27
	Stakeholder Inclusiveness (Fråga 30)	5,56	5,37	5,14	5,90	5,14
	Stakeholder Inclusiveness (Fråga 44)	5,35	5,68	5,29	5,52	4,73
	Sustainability Context (Fråga 31)	5,90	6,37	5,71	6,13	5,05
	Sustainability Context (Fråga 45)	6,07	6,37	5,29	6,25	5,68
	Materiality (Fråga 32)	6,07	6,42	5,57	6,23	5,59
	Materiality (Fråga 46)	5,82	6,21	5,86	6,00	5,09
	Completeness (Fråga 33)	5,21	5,00	4,86	5,63	4,59
	Completeness (Fråga 47)	6,29	6,58	5,86	6,50	5,73
	Relevance (Fråga 34)	6,00	6,37	5,29	6,29	5,27
	Relevance (Fråga 48)	5,19	5,63	3,43	5,48	4,73
Kvalitativa egenskaper	Balance (Fråga 35)	6,08	6,00	5,29	6,38	5,77
	Balance (Fråga 49)	5,16	4,74	5,29	5,54	4,64
	Accuracy/FaithfulRepresentation (Fråga 36)	5,84	5,89	5,14	6,04	5,59
	Accuracy/FaithfulRepresentation (Fråga 50)	5,21	4,89	5,29	5,63	4,55
	Reliability (Fråga 37)	6,18	6,32	5,86	6,38	5,73
	Reliability (Fråga 51)	5,42	5,37	4,29	5,81	4,95
	Clarity (Fråga 38)	6,43	6,79	5,71	6,58	6,00
Kvalitetshöjande egenskaper	Clarity (Fråga 52)	6,03	6,00	5,43	6,27	5,73
	Comparability (Fråga 39)	6,10	6,26	5,71	6,31	5,64
	Comparability (Fråga 53)	5,83	5,58	5,57	6,15	5,45
	Timeliness (Fråga 40)	6,38	6,42	6,00	6,54	6,09
	Timeliness (Fråga 54)	6,02	5,95	5,43	6,40	5,45
	Understandability (Fråga 41)	6,39	6,63	6,00	6,56	5,91
	Understandability (Fråga 55)	6,15	6,16	5,71	6,44	5,64
Verifiability (Fråga 42)	6,25	6,47	5,86	6,46	5,73	
Verifiability (Fråga 56)	6,18	6,32	6,00	6,40	5,64	
	n=96	n=19	n=7	n=48	n=22	

Tabell 5.15 Medelvärde för innehåll, kvalitativa egenskaper och kvalitetshöjande egenskaper uppdelat på lärosäten

	Skola		
	Högskolan Kristianstad	Linköpings universitete	Linnéuniversitetet i Växjö
	Medelvärde	Medelvärde	Medelvärde
Innehåll	5,8291	5,3974	4,9792
Kvalitativa egenskaper	5,8813	5,4904	5,0313
Kvalitetshöjande egenskaper	6,2389	5,9038	5,4688

Bilaga 4 Korrelationsmatris

Tabell 5.16 Korrelationsmatris

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1 Kön	1															
2 Ålder	-0,017	1														
3 Linköpings Universitet	-0,062	-0,029	1													
4 Linnéuniversitetet	0,028	0,088	-0,083	1												
5 Högskolan Kristianstad	0,040	-0,020	-0,853***	-0,449***	1											
6 Inriktning Redovisning och revision	-0,072	0,192†	0,313**	0,165	-0,367***	1										
7 Årskurs	0,037	0,129	0,580***	0,306**	-0,680***	0,272**	1									
8 Arbetsfarenhet	-0,165	0,074	0,001	0,058	-0,031	0,077	0,002	1								
9 LäsaCSR	-0,151	0,084	-0,008	0,054	-0,021	0,182†	0,076	0,006	1							
10 Subjektivitet	-0,114	0,065	0,002	0,258*	-0,137	0,024	0,102	-0,077	0,269**	1						
11 Situationist	0,090	-0,055	-0,030	-0,209*	0,136	-0,064	-0,152	-0,064	-0,086	-0,545***	1					
12 Exceptionalist	-0,157	-0,015	0,006	-0,058	0,025	0,140	0,022	0,140	-0,031	-0,153	-0,280**	1				
13 Absolutist	0,109	0,010	0,033	0,027	-0,044	-0,036	0,068	0,071	-0,155	-0,271**	-0,497***	-0,139	1			
14 Innehåll	0,078	0,119	-0,161	-0,190†	0,243*	-0,102	-0,184†	0,085	-0,037	-0,376***	0,285**	-0,168	0,148	1		
15 Kvalitativa Egenskaper	0,018	0,127	-0,147	-0,196†	0,235*	-0,001	-0,251*	-0,047	0,021	-0,284**	0,351***	-0,17518	-0,026	0,765***	1	
16 Kvalitetsnjöjande Egenskaper	0,055	0,120	-0,120	-0,170†	0,197†	-0,042	-0,153	0,043	0,033	-0,301**	0,288**	-0,124	0,036	0,804***	0,851***	1

*** p<0,001, ** p<0,01, * p<0,05, † p<0,1